

Turkai sumušti!

Černogorija laimėjo pirmutini muši.

Kitos Balkanu viešpatijos dar laukia kažiko.

Austrija ir Rusija mobilizuoja kariumenę.

Meksikoje vis dar neramu.

Straikas Peruvijos mieste. Italai sumuša Turkus. Kitos Naujienos.

KARĖ BALKANUOSE.

Spalnio 9 d. maža Černogorija pradėjo karę prieš turkus. Ties Podgorica černogorai pradėjo tą dieną 8 val. ryte šaudyti į turkų kareivius, apsikodusius ant Planinicos kalno. Pirmą šu-
vį iššovė karaliaus Mykalo-
jaus jauniausias sunus Pe-
tras, kurs yra artilerijos ka-
pitonu. Po 21 minutos šau-
dymo penkios turkų kanuo-
lės nutylo. Po keturių valan-
dų turkai pasitraukė ant
Diečičo kalno, kursai viešpa-
tauja ant kelio į Skutarij. Vė-
liau turkai išsodino karei-
vius ant Skutari ežero kran-
to. Černogorų kareiviai sekė
paskui turkus. Į kovą žiūrė-
josi pats karalius Mykalojus
ir jo vyriausias sunus Dani-
la, kursai yra augščiausiuoju
kariumenės vadu.

Taip prasidėjo karė, kuri
gal keturioms Balkanų vieš-
patijėlėmis neatneš jokios
naudos, bet Otomanų impe-
rijai gali pasirodyti labai
naudinga. Dalykas tame, kad
didžiosios Europos viešpati-
jos nenori, kad Turkija tap-
tų padalyta; jų visų troški-
mų yra, kad jiniai pasilikty
tokia, kokia dabar yra. To-
dėl Rusija ir Austrija buvo
pasiumtusios Bulgarijai. Ser-
bijai, Černogorijai ir Graiki-
jai notą, kad nei pradėte ne-
pradėti karės. Iš Belgrado
atsakyta, kad jau pervėlu.
Žmonės karės reikalauja bu-
tinai, užsidegimas visur ne-
žmoniškai didelis — ir kara-
liai labai lengvai nusto jų sa-
vo sostų, jei karės išsižadėtų.

Be turkams karė būtų
naudinga tuo, kad nugręžty
žmonių akis nuo Tripolio,
kur turkai su nieku negali
pasirodyti Balkanuose kas-
kit — savuose, artimuose
laukuose turkų kareiviai ga-
li parodyti, jog yra gerai iš-
mankštinti ir gali apsidengti
savo senu garbe. Be ko, val-
džiai būtų lengvas išsisuki-
mas iš užmetimo, kam atida-
vė Tripoli italams. Gi kad
buvo užtektinai darbo pas

save namie — galės jiniai at-
sakyti užpuldinėtojams.

Bulgarija, Serbija, Černo-
gorija ir Graikija negavo iš
svetur paskolos karės reika-
lams ir negaus — o turkai ga-
lės gauti.

Po 30 valandų nuolatinio
šaudymo černogorai galop
paėmė Diečičo tvirtovę. Turkų
komendantas su savo šta-
bu ir daugybe kareivių pasi-
davė. Iš černogorų pusės už-
mušta ligišiol 256 kareiviai
ir daugiau, kaip 800 sužeista.
Černogorai tuojau įėjo į No-
vy Bazar'o provinciją.

Bulgarijoje, Serbijoje ir
Graikijoje vis dar valdiškai
romu. Kažikó laukiama.
Austrija traukia savo karei-
vius į Turkijos pasienį. Ru-
sija taip pat nesnaudžia. Į
Austrijos pasienius jiniai
traukia badai 180,000 karei-
vių.

Iš Serbijos ateina žinia,
kad bašibuzukai užpuldinėja
ant kriškčionių. Spal. 7 d. jie
užpuolė ant vienuolyno Vra-
čevoje ir sudeginę tris so-
džius aplink jį.

**Turkai traukia 400,000
kareivių.**

Turkai sutraukė aplink
Adrianopolį ir Kirk Killi-
seh'ą netoli 400,000 kareivių.
Tokia galybė yra labai pavoj-
inga ypač Bulgarijai, nes
turkai labiausiai yra išird-
ant bulgarų. Iš Konstantino-
polio pranešama, jog albanai
stosią už turkus ir pradėsią
kariauti su černogorais, ku-
rie jau išigriovė į Albaniją
ir į Novy Bazar'o provinciją.

**Visas jaunimas išvažiavęs iš
Sofijos.**

Bulgarijos sostinėje, Sofi-
joje, bankai ir sankrovos už-
darytos, restauracijos tuš-
čios. Taip bent rašo kores-
pondentai... Kas tik gali
pakelti ginklą, išejo karėn
Gydytojai paliko savo ligo-
rius, advokatai klientus,
pirkliai krautuves, ukinkai
laukus. Net karaliaus Fer-
dinando automobilių nėra
kam vežioti, nes soferiai iš
Seka ant 8-to pusl.

Amerikos Laivyno Paroda New York'e.

Photographs copyright, 1912, by American Press Association.

SŪV. VALSTIJŲ LAIVYNAS.

Pracitą savaitę New York'o uoste atsiliko peržiūrėjimas Suv. Valstijų laivyno. Suplaukė 123 laivai įvairaus didumo ir įvairių rūšių. Viršuje parodytas šarvuotis "Massachusetts", kurs 1898 m. buvo didžiausias karės laivas. Sulygink su juo žemiau atmuštą šarvuotį "Arkansas", kurs šioje valandoje yra didžiausias karės laivas visame pasaulyje. Ant paveikslų matyti įvairios scenos. Laivyną turėjo savo komandoje admiralas Osterhaus, kurį ir galima matyti paveikslų viduryje.

ROOSEVELT PASZAUTAS!

Negirdėtas derlius.

Becker'io byla.

Clapp'o komisijos tyrinėjimas. Kandidatai Chicagoje. Valo miestą nuo ištivirkelių.

Beprotris šovė į Roosevelt'ą.

Panėdėlį, 14 spal., 8 va-
landą vakare Milwaukee,
Wis., Teodoras Roosevelt'as
tapo pašautas, kuomet ėjo iš
Gilpatrick'o hotelio į auto-
mobilių, kad važiuoti į Coli-
seum'ą su prakalba. Kulka
pateko į krutinę, bet nesie-
kė plaučių. Atvežė jį tą pa-
čią naktį į Chicago, kur pa-
dėjo į Mercy ligoninę, kur
pasirodė, jog žaizda nesun-
ki, bet pavojinga tuo, kad
gali pagimdyti kraujo už-
vietrijimą. Kulka perėjo per
žiponą ir brulslotą. Operaci-
ją darys d-ras J. Murphy.

Užpuolikas buvo koks tai
John Schrank iš New York'o.
Jis regimai yra išėjęs iš
galvos, nes saksoi, kad tai
McKinley'o dvasia liepusi
jam nušauti Roosevelt'ą.
Schrank'ą tuojau suėmė ir
nuvežė į kalėjimą.

Negirdėtas derlius.

Žemės dirbimo ministerija
praneša, jog šįmetis derlius
perviršija visų kitų metų ja-
vų užderėjimą. Ir taip, iki 1
d. spalnio mėnesio Suv. Val-
stijų laukuose užderėję vasa-
rinių kviečių 330,391,000 bu-
šelių, vadinasi daugiau, ne-
kaip 1909 m., kuomet derlius
siekė 291,000,000 bušelių. Ku-
kuruzų buvo 3,016,000,000
bušelių, o 1906 m. buvę tik-
tai 2,927,416,000 bušelių.

Avižų šįmet — 1,417,172-
000 bušelių; 1910 m. jų buvę
tik 1,183,341,000 bušelių.

Šieno, sėmenų, miežių, bul-
vių, rugių, žieminių kviečių
ir kitokių augalų ir daržovių
šįmet užderėjo daugiau, ne-
kaip bent kokiais kitais me-
tais.

Becker'io byla.

Leitenanto Charles Bee-
cker'io byla jau prasidėjo
New York'e. Becker'į kalti-
na už tai, kad užsiundė už-
mušėjus ant Herman'o Ro-
senthal'io, kursai tapo nu-
šautas šią vasarą tarpduryje
Metropole hotelio New York'e.
Rosenthal'is laikė šule-
rinę ir žinojo visas šulerinių
paslaptis. Jis tai buvo pa-
skelbęs, kad policija laikan-
ti globoje šulerines ir dali-
nantis pelnu su šulerais.
Pinigus nuo šulerių imdavęs
policijos leitenantas Bee-
cker'is ir išdalindavęs juos
tarp interesuotojų valdinin-
kų ir politikierių. Becker'ini
žinoma, buvę labai neparan-

ku, kad kas žinotų apie to-
kius daiktus. Todėl jis ir pa-
sirupinęs nustumti iš kelio
pavojingą liudininką. Pa-
sautas teisman liudininku
hotelio tarnas Louis Krause
(slavokas) pažino, kaip už-
mušėjus tris šulerius, kurie
sėdi kalėjime drauge su Bee-
cker'iu: Gyp the Blood Ho-
rowitz'ą, Lefty Loui Rosen-
berg'ą ir Whitey Lewis'ą
(Frank'ą Muller'į). Jis pa-
sakė, kad tai jie šaudė į Ro-
senthal'į.

Clapp'o Komisija.

George R. Sheldon, kursai
buvo republikonų komiteto
kasininku, prisipažino prieš
Clapp'o komisiją, kuri tyri-
nėja Washington priešu-
kamiasias kampanijas, jog
1904 m., renkant Roose-
velt'ą prezidentu, buvo su-
rinkta republikonų 3,500,
000 dol., iš jų trumai sumetė
73½ nuošim. Standard Oil
Co. davė \$100,000, George J.
Gould \$100,000, J. P. Mor-
gan \$150,000, Harriman \$50,
000.

Šįmetė Roosevelt'o kam-
panija atsiėjusi \$325,000
vien Pensilvanijoje ir New
York'o paviete.

**Valymas miesto nuo paleis-
tųjų.**

Valstijos prokuratorius
Wayman uždarė visus ne-
švabybės namus. Kaikurie
dienraščiai apskaito, jog to-
kiu būdu atsiradę gatvėse
apie 30,000 paleistuvų. Dau-
gelis tų moterių ėjo parodo-
je miesto gatvėmis. Buvo
susidariusi komisija iš mote-
rių labdarių, kuri buvo ap-
siėmusi paimti savo globon
nupuolusias moteris, jei ku-
rios norės pasitaisyti — bei-
domu, kad komisijos pagel-
bos pasiūkė tik dvi moteris.
Wayman susimanė paimti
nagan savininkus namų, ku-
riuose žydėjo paleistuvybė.
Pasirodė, jog tie namai pri-
dera slaptingam trustui. Na-
mų užrašai padaryti vardu
tokių žmonių, kokių visai
nėra pasaulyje.

**Ettor ir jo draugai nepa-
leisti iš kalėjimo.**

Advokatai, kurie gin-
Ettor'ą, Giovanitti ir Car-
so, bandė išimti kaltinamu-
sius iš kalėjimo, bet teisėja
Quinn nepriėmė kaucijos.
Visi trys pasiliks kalėjim-
i iki teismas jų nepaleis.

Lekcija ir Evangelija

DVIDEŠIMTI PIRMOJI NEDELIA PO SERMINIŲ.

Lekcija.—Efez. VI, 10-17. —Broliai! Stiprinokite vienas kitą ir stiprybės galybę. Apsivilkite Dievo šarvais, idant galėtumėte stovėti prieš velnio žabangus; nes neturime kovos prieš kūną ir kraują, bet prieš kunigaikščius ir valdžias, prieš šio svieto tamsybių valdytojus, prieš dvasiškąsias piktas dvasias, prieš visuos daiktuos stoties tobulais. Stovėkite tad apsijuosę ant jų strėnų tiesa ir apsilvę teisybės šarvu, ir apsiaję kojas, kaip pasirėdę ant romybės evangelijos, visuose daiktuose imdami tikėjimo skydą, per kurį galėtumėte užginti visus ugningas piktojo vylius. Ir imkite išganymo šalmą ir dvasios kalaviją (kuris yra Dievo žodis).

Evangelija.—Mat. XVIII, 23-35.—Anuomet tarė Jėzus savo mokiniams šita panašumą: Panaši yra dangaus karalystė į žmogų karalių, kurs norėjo padaryti atskaitą su savo tarnais. O kad emė atskaitą daryti, atvedė jam vieną, kurs buvo jam kaltas dešimt tukstančių talentų. Ir kad neturėjo iš ko atiduoti, liepė jo ponas parduoti jį, ir jo padą, ir vaikus, ir vis, ką turėjo, ir atiduoti. O puolęs anas tarnas, prašė jo, tarmas: Turėk kantrybę su manimi, o vis atiduosiu tau. Ir Viešpats pasigailėjęs aną tarną, paleido jį iš skolą dovanojo jam. Bet anas tarnas išėjęs rado vieną savo draugą, kurs buvo jam kaltas šimta skatikų, ir nutvėręs, smaugė jį, tarmas: Atiduok, ką esi kaltas. O puolęs jo draugas prašė jo, tarmas: Turėk kantrybę su manimi, o atiduosiu tau viską. O jis nenorėjo, betėjo jį iki šo jį į kalėjimą, pakol atiduos skolą. O paregė jo draugai, kas atsitiko, nuliūdė labai. Ir atėjo ir pasakė viską savo Viešpačiui, kas buvo atsitikę.

Tuomet pašaukė jį jo Viešpats ir tarė jam: Nedoras tarnas, visą skolą dovanojau tau, jog prašei manęs. Argi tat ir tu neturėjai susiminti ant tavo draugo, kaip aš susimylėjau ant tavęs?

Ir supykęs jo Viešpats atidavė jį budeliams, koliai atiduos jam visą skolą. Taip ir mano dangiškasis tėvas padarys jums, jei neatleisite žėdnas savo broliui iš jūsų širdžių.

PRIGIMTAS ISTATYMAS.

Istatymas yra pagrindas tvarkos, kuri valdo arba kuri privalo valdyti taip fizikale (gamtos), kaip moraliskame (doros) sviete. Jei yra tvarka fiziškame sviete, žvaigždžių bėgyje, meto laiku eilėje; tai todėl, kad fiziškasis (gamtos) svietas yra paklusnus savo įstatymams. Ir, jei priešingai, tankiai atstinka betvarkė moraliskame sviete, žmonių širdyse, žmonių draugijoje, tai vis dėlto, kad jo įstatymai esti

laužomi. Jei šie įstatymai būtų ištikimai užlaikomi, betvarkė išnyktų, o tobulas sutikimas viešpatautų.

Moraliskasis įstatymas, apie kurį čia kalbame yra: Privalomas dėsnis, visuotinis, teisingas, ir nuolatinis, visuomenės labai duotas to, kuris tur teisę jį valdyti.

Yra dvejopos rūšies įstatymas,—dvasiškasis ir žmogiškasis; pirmasis tiesiog išėina nuo Dievo, antrasisgi nuo žmonių viršaičių, turinčių nuo Dievo valdžią.

Dvasiškasis įstatymas esti prigimtas ar pozityvas (tvirtas), pagal tą, kaip jį Dievas mums apskelbia, ar gamtos balsu, ar viduriniu, sielos balsu—per apreiškimą. Prigimtas įstatymas yra tik vienas bet yra du pozityvi Dievo įstatymai, butent, Mozės įstatymas ir Evangelijos įstatymas.

Prigimtu įstatymu vadiname moraliskąjį (doriškąjį) tvarką, kurią žmogus tur užlaikyti, kad pasiektų prigimtą sau paskyrimą, tai yra, kad išpildytų visas prievolės, kaip išmintinga ir draugiška esybė, link Dievo, link savęs ir link savo artimųjų. Prigimtas įstatymas esti suteikiamas žmogui prie jo gimimo; jojo antspaudį Dievas palieka išmintingame žmogaus prigimime.

Prigimtas įstatymas nedaleidžia paluosavimo, nei atmainos; paremtas žmogaus prigimimu jis yra taip neatmainomas, kaip ir patsai prigimimas ir iš jo, kaip iš pamatinės tiesos, išėina visi jo dėsniai: **Garbink Dievą ir daryk kitam tai, ką tu nori, kad kitas tau darytų.** Prigimtas įstatymas nors yra neatmainomas, bet gal būti tobulinamas; ir jis buvo patobulintas pazityvais Dievo įstatymais, kuriuos vadiname taipgi rašytais įstatymais.—Mozės įstatymais ir Evangelijos įstatymais, Jėzaus Kristaus apskelbtais.

Istatymas, budamas tvarkos pagrindu, yra taip pat laimės ir ramybės šaltinis; kuomet musų pageidimai, kurie priešinasi įstatymui, yra šaltiniu betvarkė ir vargo. Ar nereik tad, broliai, prieštintis savo pageidimams, klausyti įstatymo ir visuomet laikyties savo prievolių taisyklės? **S.**

Katalikiškos Žinios

Užrašys kolegiją "Sakalams." Lenkų kun. d-ras J. Godryez yra pastatęs Philadelphioje kolegiją. Dabar toji kolegija yra jo paties nuosavybė, bet jeigu kun. G. numirtų, tai jina patektų Sakalų Draugijos globon, vadinas, Sakalų Draugija išrinktų devynis globėjus—trustus, iš jų penkis lenkų Rymo-katalikų kunigus, gyvenančius Amerikoje, ir keturis pasaulinius Sakalus.

Tie devyni globėjai prisiimtų globėjū dar vyskupą P. Rhode arba kokį kitą Amerikos lenkų vyskupą, jeigu vyskupas Rhode numirtų. Kolegija būtų inkorporuota tokiu būdu tų dešimties globėjų vardu. Jie rinks rektorį, profesorius ir t.t. Jie taip pat galės įvesdinėti naujus skyrus, naikinti senus, apskritai daryti reikalingas atmainas. Kolegija reikėsia laikyti atdarą, koliai bus mokinių. Jeigu gi nebebutų jo

kios priežasties laikyti mokymą, tai globėjai atiduos ją Reading'o Seserims Bernardinams, kurios pavers ją našlaičių prieglauda. Viskas tatau atsišiks tikrai po kun. G. mirčiai. Jeigu gi pasirodytų, kad kun. Godryez'ui dar begyvenant, kolegija būtų nereikalinga, tai kun. G. gali paversti ją ligonine ar kokia kita įstaiga—ir tuomet, jam numirus, Sakalai nepaimtų jos savo globon.

Kun. J. Gricius meldžia musų paskelbti, jog 20 spalnio (October) 1912 m. Congress Hall'ėje, kuri yra No. 220 Broadway, So. Boston'e, Mass., atsišiks nuo 8 iki 11 val. vakare koncertas—Sacred Concert—jo bažnyčios naudai. Kun. Gricius gyvena prie šv. Juozapo bažnyčios, kuri randasi po No. 492 E. 7th st., So. Boston'e, Mass. Mišios toje bažnyčioje esti nedėldieniais 7:30 ir 10:30 ryte, mišparai 7:30 vakare.

Nubaudė. Balstogėje Vilniaus Teismo rumai už vertimą pravoslavų katalikystės pasmerkė kun. B. Sperskį ieniams metams ir keturiems mėnesiams stiprovėn, apribojant teises ir kun. M. Savickį—6 mėnesiams stiprovėn.

Rastininkė įstojo vienuolyną. Ponia Mary Henry-Ruffin, autorė kelių žinomų knygų, įstojo į Gailliarširdingų Seserų vienuolyną Emmitsburg'e, Md. Vienuolynas įstojo pirm kelių mėnesių jos dukte.

I Montreal'į, Kanadoje, jau atvažiavo kun. Juozas Vyšniauskas ir apsigyveno prie Fullum gatvės No. 641. Jis paėmė savo globon Montreal'io lietuvius.

Viso pasaulio katalikai. Rymo Propagandos Kongregacija susekė, jog visame pasaulyje yra šioje valandoje 263 milijonai katalikų.

Vyskupas Cirtautas savo gimtiniame miestelyje, Vėviržėnuose, stato liaudies namus. Jis juos sumanė ir pats davė nemažą pinigų pradžią.

Misijoms. A. a. J. Kerpauškas, Kauno kapitulos pralotas, užrašė 20 tukst. frankų katalikiškoms misijoms.

Prelatas Blaževičius, Seinų seminarijos rektorius, persikelia iš Lomžos į Berlogą klebonu. Jis ir toliau bus seminarijos rektorium.

Katalikai Honolulu'je. Honolulu'je, Havai salose, gyvena 200,000 žmonių; iš jų 65,000 katalikų.

Kun. J. Jakštys jau atskraustė aną savaitę į Gary, Ind.

Naujas Motu Proprio Šventojo Tėvo Pijaus X raštas apie Emigrantus, išleistas 15 Aug. 1912.

Dokumentas neapsakomos svarbos visiems atsiėvams Ameriką.

Bažnyčia motinišku rūpesčiu globia visus katalikus, bet ypatingai tuos, kurie, apleidę savo gimtinę šalį pagerinimui gyvenimo sąlygų, keliauja į svetimas šalis ir dažnai (reikia bijoties) daug nuoskaudos apturi savo dvasiškose reikaluose, bejieškodami gerybių žemiš-

kam gyvenimui. Daug darbų musų Pranokejų ir Musų patėjų liudija, su kokių karščių Apaštališkas Sostas slaugė draugijas, gerų žmonių įsteigtas iškeliaujančiųjų (emigrantų) labui, kad nieko nepaliktų nepadaryta, kas siekia dvasiško ganymo vietinių vyskupų tame svarbiame dalyke. Bet dabar, kuomet dalei palengvėjimo nesimū tarp tautų ir daugelio kitų priežasčių skaitlius emigrantų kasdien auga milžiniškai, mes pastebime, kad musų uždavinio yra išraišti būdą toki, kurs tikrai pagelbėtų tiems visiems musų vaikams jų reikaluose. Mes išties esame labai sujudinti dėl labai svarbių religijos ir doros priežasčių tarp taip daugelio žmonių, kurie daugiausia nežino nei šalies nei kalbos ir kurie be savų kunigų negali būti apirupinti dvasiškose reikaluose ir negali tikėtis, kad ištektinai būtų aprupinti vietų Vyskupų arba tam reikalui įsteigtų draugijų. Iš kitos vėl pusės būdai pagelbėti tam reikalui pasirodė neįstengiantis, dėlto kad tame gerbtiname dalyke dirbantys nenuveikia darbo dėl jo milžiniško didumo ir dėl nesantarvės, arba pritarimo stokos.

Mes todėl, manydami, kad atėjo laikas, kada patveriančiam aprupinimui ir tvirtu būdu reikalams tokias daugybes žmonių, po to, kaip pasikvietėme tarybon Šventos Rymo-Katalikiškos Bažnyčios Kardinalus, priderančius į Šventąją Konsistoriją-Suveigos, Musų pačių Motu iš gausybės Apaštališkos galės, įsteigime pami-rotąją Suveigę naują šaką arba departamentą aprupinimui Emigrantų dvasiškųjų reikalų. To skyriaus uždaviniu bus ištirti ir aprupinti visokius reikalus, kurie paliečia lotiniškųjų apeigų emigrantų buvyo—pagerinimui ir dušių išganymą, neliečiant visai tiesų Šventos Suveigos Praplatinimo Tikėjimo tarp emigrantų Rytų apeigų, kuriems ta Sueiga padarys atsakomus parėdymus pagal savąjį tikslą. Ir tati Istaiga turės išimtiną rūpestį apie emigrantų kunigus—todėl kviečiame atidžiai daboti nurodymus tame dalyke Dekretuose Šventos kongregacijos tarybos. Todėl-gi Šv. Konsistorijos kongregacija pagelbėta diecezių valdytojų uolumu, kurių viršenybė ant naujai atvykusiųjų svetimon šalin tvirtins ir slaugys, taip pat varemta įvairių emigrantų draugijų, kurių išganingą darbavimos suvaldys sulig aplinkybių, turės galybę, Dievo įstaigomis, ištirti emigrantų reikalus ir pritaikinti kiekviename atsitikime vaistus, kurie pasirodys geriausiais prieš esančius blogumus. Ir mes pasitikime, kad kiekvienas mylintis katalikišką tikėjimą, pagal savo išgalėjimo, pagelbės maldomis ir aukomis tam šventiausiam reikalui, įkurtam išganymui brolių, tuo labiau, kad žinos, jog Augščiausias Pienuo ir Vyskupas musų dušių gausiausiai užmokės dangų už jų maloningus patarnavimus.

Duota Ryme pas Šv. Petrą 15 dienoje Augusto 1912 m. dešimtuose musų popiežiaus metuose.

Popiežius Pius X.

Rimšos "Kova" muzėju.

Lietuvos laikraščiuose randame Lietuvių Mokslo Draugijos padėkojimą "Vilties" redakcijai už padovanojimą. Draugijos muziejum sulipdytosios "Kovos". Mat Birželio 10 d. p. P. Rimša atidavė teisę kun. Tumo fondu—rytiečiams šviesti—sulipdyti sudaužytąją anuomet "Kovą" ir daryti jos reprodukciją. Sulipdymas atsiėjo 50 rublių. "Kovos" reprodukcijos negalima buvo daryti, nes fotografas Jarušaitis, kuris buvo nufotografavęs stovylą dar prieš suskaldymą, kažin dėlko nenori atiduoti fotografijos kun. Tumo fondo globėjams. Dabar globėjai ketina patis daryti reprodukcijas. Tečiau bronzinių miniaturų neliečias. Tie, kurie buvo prisuotę po penkines tam tikslui, gali pinigų atsiimti; jei neatsims, tai aukos nueis kun. Tumo fondan.

Laikraštis Šiauliuose. Dar 1904 m. pradėta rūpinies leisti Šiauliuose lietuvišką laikraštį. Tais reikalais p. V. Janavičius važinėjęs net į Peterburgą pas patį vidaus reikalų ministerį. Bet leidimo negavo. Šimet vėl tas pats p. Janavičius rūpinosi išgauti leidimą spaudinti "Šiaulių Balsą". Leidimo vėl negavo. Dabar p. A. Dobuzinskienė pradėjo rūpintis išgavimu koncesijos "Šiaulių Žodžiui". Atsakymo dar negavo. Taip rašo "Liet. Žinios". Bada Amerikos "Laisvė" nesenai rašė, kad ketinamas leisti Šiauliuose lietuviškas laikraštis, tetines eiti social-demokratų dvasioje.

Pas popiežių. Rodunio lietuviai padavė skundą ant lenkų net pačiam šv. Tėvui. Jie išdėsto savo prašyme visas savo skriaudas, aprašo kraujo praliejimą savo bažnyčioje ir meldžia, ištysus visą dalyką, užganėdinti visus teisings jų reikalavimus: įvesti bažnyčioje lietuviškus pamokslus ir pridedamas pamaldas lietuvių kalba.

Bulota esąs katalikas.

Andrius Bulota, kursai buvo Dumos atstovu, įširdo ant "Šaltinio" už tai, kad šis parašė, jog Bulota esąs katalikų tikėjimo griovikas, ir paskelbė "Liet. Žiniose", kad jis, kaip katalikas, paduosias ir "Šaltinį" ir tuos visus, kurie tą "Šalt." numerį platino, teisman už apšmeižimą. Vilniaus "Viltis" patalpinusi tą žinią, prideda nuo savęs: "Ar-gi bereikia musų pirmiečių pasielgimuose didesnio komizmo?"

"Žiburėlis". Vilniuje atsiliko visuotinas "Žiburėlio" susirinkimas. Atvyko mažai sąnarių. Patvirtintos 7 pilnos stipendijos po 180 rub. ir 2 nepilnos—po 90 rub. "Žiburėlis" yra pirmiečių šelpiamoji moksleivių draugija—tokia, kaip Amerikoje "Aušra".

Naujokai Kauno gub. Šimet stojančių kariūmenėn Kauno gub. yra 13, 202 žmonės, reikia gi paimti 6,705 žmonės. Skaičiūm neįeina

turintys pirmojo laipsnio palėgvinimą.

Kandidatai Dumos atstovais. "Šaltinis" perša Dumos atstovais iš Suvalkų gub. d-rą Joną Basanavičių arba kun. Juozą Laukaitį. "Lietuvos Žinios" rašo, kad kandiduoja ir kun. J. Narjauskas, vyskupo sekretorius.

Bulotos atsakymas konfessuotas. "Liet. Žiniose" rašo iš Alytaus, Suv. gub., kad ten policija atėmusi nuo vieno žmogaus Bulotos atsakymą "Šaltiniui". Žmogui neduota nei perskaityti atsakymo, atėjusio krasa. Policija sakė padariusi taip iš gubernatoriaus paliepimo.

Vilkai. Šimonių valsčiuje atsirado daug vilkų, kurie ukininkams pridirba daug nuostolių.

Lietuvių Mokslo Draugija gavo nuo kunigaikštienės Gediminienės Beržanskienės—Klausutienės 100 rublių dovanų. Draugijon įstojo Jonas Piščikas.

Linai pabrango. Vaisbos ir pramonijos ministerija pranešė, jog šimet linai neužderėjo, todėl, esą, atėjus žiemai, turėsia jie pabrangti. Jinai pataria ukininkams nesiskubinti su linų pardavimu.

Išmetė bedievių raštus. Tauragės, Kauno gub. vartotojų draugijos pirmininkas daktaras Pavlavičius liepė išmesti iš sankrovos visas knygas, kuriose užgaunamas tikėjimas ir dora.

Aprašė turtą ukio mokyklai. Alytuje ukininkas J. Šmitas, 70 metų senelis, aprašė visą savo turtą 40,000 rub. ukio mokyklai. Jis pasakė: "ukininkaudamas čia tuos pinigus surinkau ir turėčiau vėl čia juos ukininkams palikti". Be to klebonui užrašė 300 rublių ir vikarui 50 rublių.

Pabrango. Kaune pabrango valgomieji daiktai, už jautienos svarą mokama 15-20 kap., už kiaulieną ligi 26 kap.

Sumažėjo girtybė. Valdžia patėmijo, jog šimet sumažėjas monopolijų įeigos. Ženklas tai, kad žmonės mažiau geria.

Užmušė. Kuršėnuose, Kauno gub., Antanas Jaras su Petru Kankaliu užmušė Antaną Bočkauskį, su kuriu drauge statė mokyklos namus. Piktadarybė tapo atlikta begeriant degtinę. Tai girtybės vaisius.

Urvi po žeme. Vilniuje, Botanikos gatvėje, bekasant žemę kanalizacijos reikais užtikta po žeme dideli murai ir kažikokie koridoriai. Norima susekti, kokie čia palikimai.

Lietuvių mokykla Peterburge. Rugs. 16 d. Peterburge atsiliko pašventinimas lietuvių pradinės mokyklos.

Liuterių mokykla. Kauno gub. liuteronai ketina įsteigti Kaune liuteronų vaikams mokyklą.

Apiplėšė. Panevėžio vartotojų draugijos krautuvė apiplėšė nežinomi vagis. Išnešta iš kasos apie 100 rub.

KORESPONDENCIJOS.

COAL CENTER, PA. Urbonas vėl "dirba".

Geral jau visiems žinomas kunigužis Urbonas vėl atsidangė Pittsburgh'o vyskupijon ir apsigarsino laikymąsi pamaldas rugsėjo 29 d. miestelyje Coal Center in California, Pa. Šis apgavikas trejetą-ketvertą metų atgal apskuo visas Pittsburgho apielinkes ir nemažai dolių išvyliojo iš tamsių lietuvių ir lenkų, kurie taip lengvai ištiki visokiems perei-goms ir juos palaiko savo sunkiai uždirbtu skatiku. Gyvenant kun. lietuviui prie Pittsburgho Apostolate ir rupinantis Pittsburgh'o vyskupijos lietuviams ir lenkais, gyvenančiais toli nuo savo bažnyčių, Urbonui pasidarė ankšta, nes tankiai buvo garsinama, kas do paukštis yra Urbonas. Nebegalėdamas tatau taip lengvai apgaudinėti Pittsburgh'o apielinkės lietuvių ir lenkų, Urbonas nusidangino Harrisburgan, Ill. Išvytas iš ten kun. J. Petravičiaus, Urbonas atsidurė kietose anglyse Sheandoah ir Mahanoy City, kur bandė nekuri laiką drumsti lietuvių ir taikėsi prie jųjų delmonų, bet matyti nepavyko, tai ir vėl sugrįžo į Pittsburgh'o apielinkes ir vėl turbūt bandys varžyti savo darbą. Lietuviai bukite atsargesi ir nebesiduokite apgaudinėti tokiems žmonėms. Ar-gi Jus, lietuviai, negalite atskirti gero Rymo-Katalikų kunigo nuo tokio Urbono, neturinio jokio išlavino, jokio mokslo, buvusio zokristijono, o paskui užsimanusio kunigausti. Ak, tiesa, Urbonas yra labai išsilavinęs prigaudinėjimo amate, šelmstės mokslo jis tobulai pažįsta, ką, žinoma, reikia jam pri-pažinti. Laikas jau būtų dingti nuo mus lietuvių padangės tokiems nakties paukščiams, kaip Urbonas, nes jau 20-asis amžius.

Ginėtis.

THOMAS, W. VA.

Lietuvių istorija. Parapija. Draugijos. Nuosavybės. Užsiėmimai.

Šitime nemažame West Virginio miestelyje pradėjo atsirasti 1887 m. Metai po metų skaitlius jų žymiai augo, ir šiandien jau randasi čia ir aplinkinės vietose, visai nežoli nuo čia, viso net 112 šeimynų ir 140 pavienių. Asmenų, viso 673. Iš minėto skaitliaus pačiame mieste gyvena tik 68 šeimynos ir 62 pavienių. Viso dušių 389. Kiti gyvena sekandčiai vadinamosiose vietose:

Coketon, 35 šeimynos, 56 pavieniai,—ypatų, viso 221. Pierce, 6 familijos, pavienių 21. Dušių, viso 49.

Ben Bush, šeimynų 3, pavienių 1. Viso sielių 14.

Visi viršminėti lietuviai, išskyrus kelis, kuriems nereikia nei bažnyčios nei kunigo, priguli prie vietinės šv. Tumo parapijos. Bažnyčia yra neperdidelė—medinė, vietiems čia esantiems katalikams. Jau 7 metai, kaip lietuviai turi čia savo kunigą; užtai gali būti labai dėkingi Dievui. Nes, pirmiausia visi bėdavojo, kad negalėjo tankiau, kaip kartą per metus, atsilankius čia kun. J. Lie-

tuvninkui iš Baltimorės, prieiti išpažinties ir išgirsti pamokslą savo prigimtoje kalboje, o dabar jau turi savo tautos kunigą ir visi yra užganėdinti. Pirmutinis lietuvis klebonas, kun. F. Konkolėvičius, atvažiavęs iš Lietuvos, išbuvo čia 3 metus. Jam sugrįžus atgal į savo tėvynę, pribuvo čia dabartinis klebonas, kun. J. Jakštys (jau išvažiavo į Gary, Ind. Red.) kuris jau 4 metai, kaip čia klebonauja. Prie jo už asistentą yra kun. E. Brosnihan (airys). Vargonininkauja dabar p. K. Samulevičius. Mokyklos nėra. Vaikučiai, užtat, priversti yra lankyti viešąją mokyklą.

Draugijos yra 4:

1. Šv. Jono, pašelpinė dr., įsteigta 1896 m. Narių turi 173, turto \$2000.00.
2. Šv. Juozapo, pašelpinė, susitvėrusi gegužio mėnesyje, 1905 m. Šanarių skaito 130, pinigų \$750.00.
3. Šv. Jurgio, pašelpinė, užsimezusi 1905 metuose. Narių vos 27, izde turi \$150.
4. Piliečių klubas, pašelpinė draugija, prasidėjęs 1902. Prisirašiusių 35, izde susidėję \$400.00.

Į klubą pridera tikslai turintis pilnas pilietiškas popierius ir tie, kurie turi pusę popierų.

Moterėlės, nors jų čia yra gana didelis skaitlis, neturi dar nei jokios draugijos, kas yra labai gailėtina. Vėrtėtų jau ir joms atsibusti ir pradėti sekti pėdomis gerų ir išmintingų moterų kitų miestų, kurios, susispietę į draugijas, randa jose daug gero.

Nuosavybes turinčių yra 14 šeimynų. Dvi turi po dvejus namus, 9 po vienus. Dvi turi po farmą, ir viena lotą nusipirkus toliau iš miesto. Namai visi mediniai. Turtas visų siekia \$38,700.00. Yra dvi lietuviški groserni, kurių vieną užlaiko du susidėjęs per pusę, o antrą trys susidėję. Randasi čia taipgi ir lietuviška smuklė, kurių užlaiko keturiose. Visi daro gerą "biznį", ypač smuklininkai. Yra čia vienas siuvėjas, savininkas; vienas lietuvis dirba už mėsininką pas svetimą; 1 yra už kalvį pas kitą, ir 1 "bartenderis". Visi kiti lietuviai dirba anglių kasyklose.

Lietuviškų laikraščių ateina 49 egzemplioriai: "Draugo" 6, "Žvaigždės" 4, "Kataliko" 2, "Saulės" 15, "Lietuvos" 9, "Keleivio" 7, "Laisvės" 5, "Dilgelio" 1.

M. J. Urbanavičius.

HOMESTEAD, PA.

Vėl vaikų surengtas vakaras.

Homesteadiečiai susijudo vakarus rengti. Ar čia seniai regis vieni patys vaikai džiugino senius, gražiai dainuodami, deklamuodami, patys vieni beveik sulošdami: "Nepasisekė Marytei", — štai rugsėjo 30 d. tie patys vaikučiai dideliems dalyvaujant, išpildė gana įvairią programą. Štai toji programa:

1. "Plaukė žaselė per Neunelį"—mažesniųjų vaikų choras—1 balsas.
2. "Kalinys ir lakštinga"—dekl.—Juozas Bulevičius.
3. "Ant kalno karklai siuavo"—mažesniųjų vaikų choras—1 balsas.
4. "Ko taip liudna?" dekl.—Lena Mickiūtė.

5. "Paukšteliai mieli"—didesniųjų vaikų choras—2 balsais.

6. "Ntruks"—vieno veiksmo komedija.

Artistai:

"Birmantas"—Juozas Petkunas.

"Birmantienė"—Marė Brazinskiūtė.

"Juozas"—Juozas Bendaravičius.

"Jonas"—Antanas Tuomasonis.

"Emilė"—Teofilė Matukoniūtė.

"Giriunas"—Aleksandras Pauļaukas.

"Piršlys"—Pranas Dimša.

"Grigaliūnas"—Baltrus Švedkauckas.

7. "Liudna be tėvynės"—didesniųjų vaikų choras—2 balsais.

8. "Tėvynės" dekl.—Elzbieta Blaževičiūtė.

9. "Už Raseinių ant Dubisos"—didesniųjų vaikų choras—2 balsais.

10. a, "Rudens vakaras" dekl.—Anielė Aučiūtė.

b, "Meilė tėvynės nemari"—dekl.—Antanina Muzikauckiūtė.

c, "Lietuva" dekl.—Konstancija Baranauckiūtė.

11. "Kur bėga Šešupė"—didesniųjų vaikų choras 2 balsais.

12. "Ant vienu pečių"—monologas—Marė Bražinskiūtė.

13. "Močiūtė mano"—maišytas choras 3 balsais.

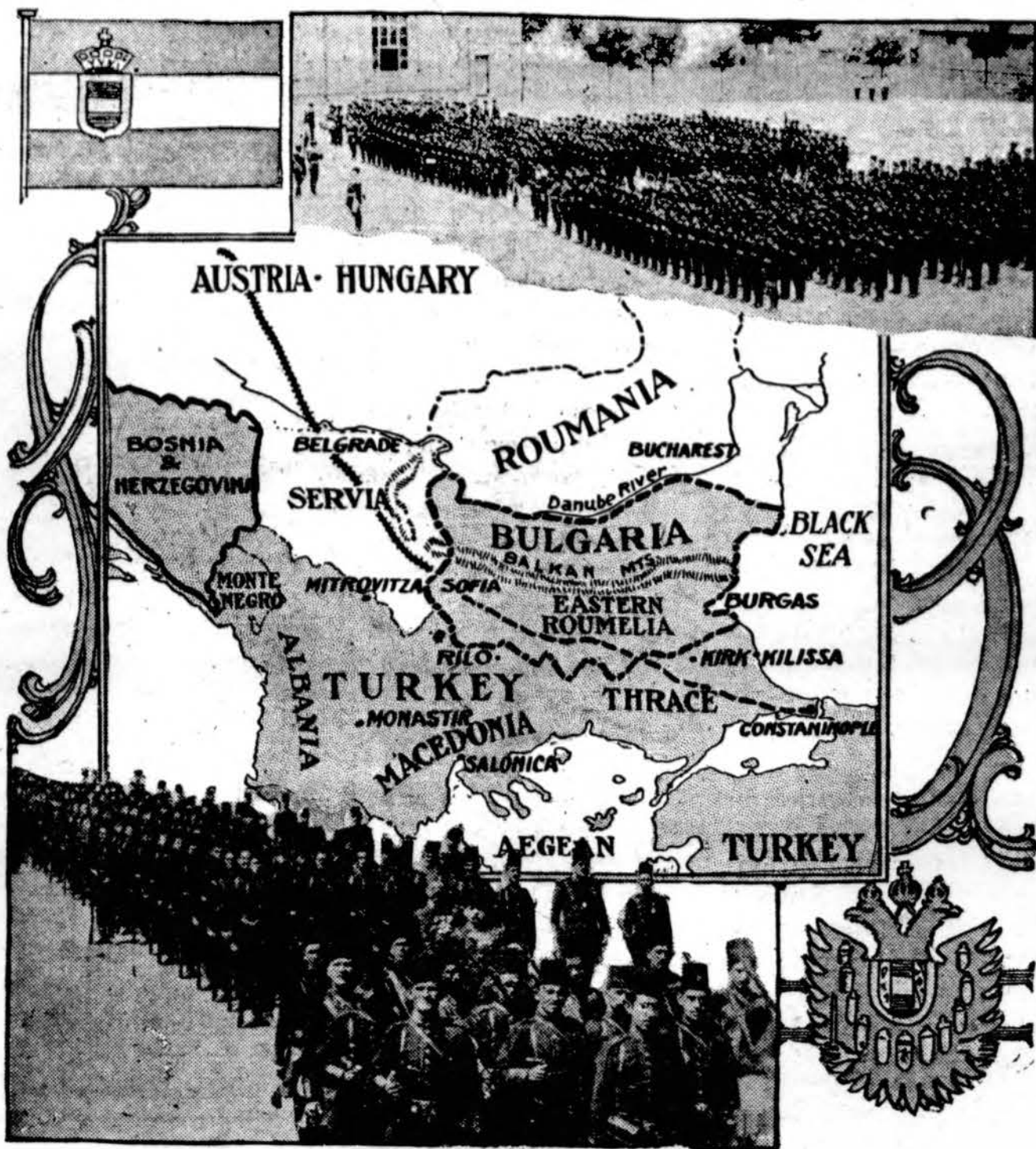
14. "Nemunas" dekl.—Teofilė Matukoniūtė.

15. "Garnys"—maišytas choras—3 balsais.

16. "Kęstučio nužudymas"—dekl.—Ono Pikučiūtė.

17. "Su Diev Lietuva"—maišytas choras.

Reikia patėmyti, jog šių vaikų tvarka svetainėje buvo truputiuką geresnė, vaikai mažiau bėkė triukšmo, mažiau tēbėgiojo po svetainę, bet vis gi neužsilaikė taip, kaip turėtų vakaruose užsilaikyti. Tėvai privalo prarinti savo vaikučius ramiai elgties viešose vietose. Tėvams pagelbon reikėtų išrinkti porą tvarkadarių, kurie sudraustu neramius vaikus, nutildintų šnekučiuojančius, primintų net ir dideliems, jog negalima viešose vietose elgtis taip, kaip namie. Reikia atsižvelgti į susirinkusius ir nekludyti jiems pasiklausyti ir pamatyti, kas kalbama ir daroma ant scenos. Dainos, kaip dainos, jos visuomet beveik publiškai patinka, nors ir silpnokai būtų danuojamos. Patiko ir ši karta. Butų geistina, idant vakarų rengėjai parinkti turinčius skardesnius gražesnius balselius ir leisti uždainuoti "solo". Tai darytų manding nemažą įspūdį. Dainuojant chorui gana tinka girdima. Jie, žinoma, daino išpuodį, sužadina jausmus, jei yra gerai išlavinti, su gerais balsais, bet čia Amerikoje daugiausiai silpnučiai chorai — jie ir išpuodį daro nekoki. Dainuojant "solo" retai tegirdime, taigi reikėtų pamėginti ir pratinti gerabalsius užtraukti solo. Deklamuota gana gerai. Ona Pikučiūtė žavėte žavėjo klausytojus tikrai artistiskai deklamuoama. Iš vaidinusių komediją "Ntruks" reikia su pagyrimu atsiliepti apie Marė Bražinskiūtę, kuri labai gerai atliko Birmantienės rolę ir puikiai pasakė monologą: "Ant vienu pečių". Kaip tulas mano pažįstamas šamojingai išsitarė,

TURKIJA IR KAIMYNAI.

Šioje vietoje susityla po ginklais daugiau, kaip milijonas kareivių, kurie netrukus gal šoks vieni prieš kitus. Ligiol tekariaujama vien Černogorijos pakraščiais. Apačioje turkų pėstininkai, viršui bulgarų kareiviai.

Iš Miestų ir Miestelių.

Baltimore, Md. Rugsėjo 15 d. ištiko Švenčiausiojo Marijos Vardo šventė. Tai gi tą dieną daug Marijonų apvaikščiojo savo vardus. Vienos nuėjo į bažnyčią padėkoti Dievui už patirtas malones. Bė buvo ir tokių, ką kėlė truksnai. Bent penkių jaunos Marytės iškele gužynus su gėrimais ir šokiais. Daugelis žmonių iš to pasipiktino. **Blaivininkas.**

BOSTON, MASS.

Pas mus įvyko plačiai Amerikoje žinomas faktas suarėštavimo S.L.A. prezidento. Didvyriais to nekaržygiško darbo yra: F. Bagočius, R. Vasiliauskas ir Jonas Adomavičius. Visi trys liudnos garbės veikėjai, kurie didžiuojasi iš to, jei jiems kas blogo pasiseka padaryti. Pirmieji du socialistai, pastarasis savotiškos rūšies katalikas, kuris iš kailio neriaisi, kad tik parapijai ir bažnyčiai užtenktų. Gražus tai triumviratas, o geriau sakant "trejetas". Pažiūrose gal esama tarp jų nemaža skirtumo, tačiau "darbelių" daryme kuo puikiausiai sutartis.

Tame pačiame krypsnyje darbuoties jiems ne pirmiena. Adomavičius tai senas Bostono gyventojas. Jo darbėliu ir ant jaučio skuros nesurašytum. Nesenai jis atidavė į rankas policijos vieną neofitę, ant kurios giminės žydai turėjo išėmę varantą. Kaip anuomet, taip ir dabar jis teisinasi tuomi, kad jį samdo valdžia ir už tai pinigus moka. Gražus pasiteisinimas! Juk ir Judošius buvo pasamdytas ir pinigų gavo...

Socialistų kuopa, kaip ir galima buvo laukti, Bagočių ir Vasiliauską išteisino, nors netruksta ir tarp socialistų, kurie jų darbą peikia. Tačiau katalikiškos draugijos, prie kurių Adomavičius priklauso, turėtų augščiau pakilti už socialistų kuopą ir jo darbą kosmarkiausiai pasiekti. Nedorybė juk negalima dorybe vadinti!

Bostonis.

Brooklyn, N. Y. Rugs. 27 d. numirė čia Jonas Palcauskas, žinomas netik vietiniams lietuviams. A. a. Jonas turėjo didelį mūklumą rankose ir pirštuose, galėjo mitriai mėtyti kamuoliukus ir kitokius daiktus — buvo profesionalinis žongleris (juggler). Dažnai rodydavosi scenoje ne tik New York'e, bet kitose vietose. Porą sykų jis buvo sudaręs keliaujančią trupą ir važinėjęs su ja po lietuvių kolonijas. Trupon įeidavo: A. Kandrotas, drutuolis, ir broliai Ališauskai: magikas Vincas ir muzikantas Vladas. A. a. Jonas mokslo didelio neturėjo, bet buvo visados linksmas ir be galo darbštus. Gimė ir augo New York'e. Mirė dar jauname amžyje.

Kur Suviennytosios Valstijos Žmonės Moka Mokesčius, bet Neturi Savyvaldos?

Suviennytosios Valstijos, kaip žinoma, susideda šioje valandoje iš 48 viena nuo kitos nepriklausomų valstijų, turinčių pilną savyvaldą. Bendrus visų valstijų reikalus aprūpina kongresas, susidedas iš senato ir atstovų būsto. Kongresas veda savo tarybas Washingtonė, kur-
sai guli apskrityje, vadina-
mame District of Columbia
Štai šito distrikto istorija.

Pirmutinis Amerikos kongresas susirinko 5 rugs. 1774 m. Philadelphioje. Buvo tai dar kuomet Amerikos kolonijos priderėjo Anglijai. Keturiolikasis toks kongresas prasidėjo New Yorke 5 lapk. 1787 m. ir išsiskirstė 21 spal. 1788 m. Visą tą laiką kongresmonai laikė savo posėdžius įvairiose vietose, vis žiūrėdami, kad būtų kuotoliausiai nuo Anglijos kareivių ir neperarti prie Amerikos armijos. Philadelphia, Lancaster, York, Baltimore, Annapolis, Princeton ir Trenton — visi tie miestai ir miesteliai buvo pailiui provizorinėmis naujos respublikos sostinėmis. Galutinai tokie kontinentalinis kongresas užbaigė savo dienas New Yorke ir užleido savo vietą naujam, konstitucijos keliu tebegyvuojančiui ligi šiai dienai.

Savo kelionių iš vietos į vietą metu kongresas turėjo vieną kartą didelį nesmagumą — būtent 1883 m. jis tapo priverstas bėgti kuogreičiausiai iš Philadelphijos nuo pakėlusiu maištą kareivių. Pensylvanijos vyriausybė nenorėjo ar neįstengė apginti kongreso nuo užpuolėdimo. Tuomet kongreso atstovai pradėjo rupintis sujieskojimu tokios vietos, kuri nebūtų jokios valstijos globoje nei valdžioje. Išrinkta dvi vietos: viena ant Delaware upės kranto, antra — ant Potomac'o upės.

Pirmutinis, konstitucijos reikalavimais suauktas kongresas prasidėjo 6 bal. 1789 m. New York'o mieste. Pirmutiniu daiktu, apie kurį tartasi aname kongrese, buvo aprinkimas centro sostinės. Abudu kongreso būstu-
nutarė padaryti sostinė Ger-
mantown'ą, Pa., bet kad nu-
tos nepriklausomų valstijų,
turinčių pilną savyvaldą.
Bendrus visų valstijų reika-
lus aprūpina kongresas, susi-
dedas iš senato ir atstovų
būsto. Kongresas veda savo
tarybas Washingtonė, kur-
sai guli apskrityje, vadina-
mame District of Columbia
Štai šito distrikto istorija.

Pirmutinis Amerikos kon-

gresas, kad sostinė būtų į-
steigta ant Potomac'o upės.
Tokiu būdu sostinė nuėjo į
pietus. Maryland ir Virginia
davė po sklypą žemės iš
abiejų Potomac'o pusių, kur
tapo ir įkurtas Washington'o
miestas.

Dar 1800 m. prezidento
rinkimuose to distrikto pi-
liečiai balsavo ant kandida-
tų — bet jau tų metų pa-
baigoje centro vyriausybė
igijo pilną ir neapribotą val-
džią distrikte netik ant žė-
mės, bet ir ant gyvenančių
ant jos žmonių. Tuo būdu
distrikto gyventojai nusto-
jo teisės balsuoti presiden-
to rinkimuose. Tada nepati-
ko daugeliui piliečių ir da-
lis jų — tie, kurie gyveno
ant dešiniojo upės kranto,
meldė kongreso, kad jų teri-
toriją sugrąžintų atgal prie
Virginijos. Prezidentas

Polk 1846 m. ir atidavė Vir-
ginijai tuos plotus, kurie
pirmo to jai priderėjo. Likosi
distrikte tik ta žemė, kurią
1800 m. užleido jam Mary-
land — truputį daugiau,
kaip 60 ketvirtainių mylių
žemės ir devynios ketvirtai-
nės mylios vandens.

Iki 20 birž. 1874 m. Ko-
lumbijos distrikto gyventojai
galėjo balsuoti kaiku-
riuose vietose reikaluose.
Nuo tos dienos jie palydėjo
ir šitą teisę. Tačiau, nors ne-
beturi piliečio teisių, vis
dėlto gali užimti vietą vieš-
patijos tarnyboje, kaip tai
buvo su John'u Hay'u, kur-
sai tapo paskirtas užsienių
reikalų ministru 1898 m.

Distrikto vyriausybė su-
sideda iš trijų komisorių,
paskiriamų paties presiden-
to ir patvirtinamų senato.
Vienas tų trijų yra armijos
oficerius, kitu du — civi-
liai. Paprotis yra skirti į tas
vietas vieną republikoną ir
vieną demokratą. Distrik-
tas turi savo teismus (teisė-
sus paskiria prezidentas),
savąją miliciją ir policiją,
savasias mokyklas ir kito-
kias viešas įstaigas.

Viešųjų reikalų užlaikymui
pusę sumos duoda vieš-
patijos izdas, kitą pusę su-
meta vietos gyventojai. Jie
moka paskirtus mokesčius
nuo nuosavybės, pramonijos
ir užsiėmimų. Bažnyčios,
labdarybės ir mokslo įstai-
gos yra paliuosuotos nuo
mokesčių.

ATSAKYMAS EX-LEN KUI.

Nepamenu, kuriame nu-
meryje "Draugo" pereitą
žiemą, tilpo Ex-Len'ko ko-
respondencija iš Waukegan,
Ill. Toje korespondencijoje
p. E.—L. (turbut koks praša-
lietis), kaip koks pilypas iš
kanapių, neapčiuopęs tikrai
dalyko, išlieja daug visokių
neteisybių apie mane ir ke-
liaujančią kvartetą.

Tarp ko kitko, p. E.—L. sa-
ko, kad Keliaujančių Kvar-
tetu gal tapo pavadintas dėl
to, kad V. A. Greičius, nors
ir toli nuo panelių Rakau-
skaičių (dviejų kvarteto na-
rių) gyvendamas, tankiai
pas jiedvi lankydavos, (su-
prask—keliaudavau). Ir čia
gi protas. Mat jis mano, jog
sutaikyti atsakančiai ketu-
ris balsus ir išmoksi dainuoti,
tai galima, kad Bosas bus
Vilniuj, Tenoras Kaune, So-
pranas Chicagoj, Altas Wau-
kegan'e!... Mielas Ex-Len-
ke, dar Greičius nepažino pp.
Rakauskaičių, o jau turėjo

Keliaujančių Vyrų Kvartetą,
dar budamas Valparaisoje.
O kodėl keliaujančių įsiai
tapo pavadintas, tai tik vie-
nam Greičiui ir jo Kvartetui
žinoti.

Toliaus, p. Ex-Len'kas sa-
ko, kad aš pridirbęs daug ne-
smagumų dievnamio chorui
ir vietiniam klebonui, netik
ką pats nedalyvaudamas, bet
dar atitraukdamas dvi ge-
riausias giedorkas nuo mi-
sių. Atitraukti, teisybe, at-
traukiau, bet tai tam buvo
atsakanti priežastis. Šian-
dien kiekvienas žiurime, iš
ko mes duoną valgome. Jei-
gu Chicagoje, Aušros Vartų
parapijoje, buvo parengtas
vakaras, ant kurio ir musų
Kvartetą buvo užkviestas
ir kuriam buvo užmokėta,
tai kokią-gi mes nuodėmę ir
skriaudą papildėme. nedaly-
vaudami, ir tai tik vieną va-
karą, misijose?...

Ir vėl. Korespondentas
tvirtina sakdamas, iš pas-
kutinių žinių, berašančių šią
korespondenciją, darsi žino-
jau, jog V. Greičius, vietinės
parapijos mokytojas, tapo

salintas nuo mokymo ir
draugams, jau tiek buvo iš-
skolines, tęsia toliaus, jog,
kaip koks prasikaltėlis, tapo
"makabylu" nuvežtas į šal-
tąją. Aš mokinau pas kun.
Krušą vaikus po misijų pra-
sikaltimo taip, kaip ir pirm,
ir bučiau šmet, o gal ant il-
go laiko tebmokinas, jeigu
parapija būtų buvusi tiek
stipri, kad pastatyti naują
mokyklą ir užlaikyti tris re-
gulariškų mokytojų.

Neužčiau nei plunksnos
krutines, jeigu musų visu-
menė imtų tokius dalykus su
apsvarstymu, su protu; bet
kad parodyti "Draugo" skai-
tytojams, kame teisybė, o
kur melas, ir kad apstabdyti
tuos bobų plepalus, kurie bu-
vo pasklydę po minėto straip-
snelio pasirodymui, tai pasi-
rūzu pabrėžti šiuos kelis žo-
džius. Bet svarbiausiu mano
šio straipsnelio branduoliu
yra, kad patarti šiam ir ki-
tiesiems panašiams lietuviš-
kiems ex-lenkams ištirti ga-
lutinai dalykų stovį pirm, ne
gu imi į rankas plunksną, ar-
ba, kitaip sakant, kol pats
nematei arba nečūpinėjai
savo rankomis, tai tylėk.
"Čnata ant enatų—laikyk
liežuvi už dantų."

Vincas A. P. Greičius.
Cleveland, Ohio.

Laškas Redakcijai.

Chicago, Ill.

Oct. 5, 1912.

Gerbiama "Draugo" Re-
dakcija!

Malonėsite patalpinti ma-
no sekantį atsisaukimą:

Aš gavau per "Lietuvos"
Redakciją žinoti, kad tulas
Viloviez, kuris vadina save
daktaru, renka aukas po
lietuviškas kolonijas liet-
viškam ligonbučiui. Kaip tai
Dekalb, Ill. rinkęs aukas ir
sakes, kad kunigas Stefona-
vich yra pirmininku to li-
gonbučio "American Lithua-
nian Hospital" Chicago, Ill.

Šiuomi pranešu lietuviš-
kai visuomenei, kad aš nieko
nežinau, ir neesu prisidėjęs
nei prie jokio ligonbučio Chi-
cagoje. Norima įvykdyti
lietuvišką ligonbutį Chica-
goje, bet iki šiolei dar neyra
pradėta.

Kleb. E. Stefanovicze,
Ap. Dievo Parap

LITHUANIAN WEEKLY
DRAUGAS

[THE FRIEND]

Published Every Thursday

Lith. R. C. Priests' Ass. — Publishers.
2634 West 67th Street, Chicago, Ill.
Telephone Englewood 8611In all Communications must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67TH ST. CHICAGO, ILL.Visas korespondencijas, raštus,
pinigus už prenumeratą, darbus ar
aprašinius, visada reikia siųsti
šiuo adresu:DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67TH ST. CHICAGO, ILL.Redakcija pasilieka sau teisę
taisyti, trumpinti arba atmesti vi-
sus prisiunčiamus raštus.Laikas ir vieta raštų talpinimo
prieš nuo redakcijos.Atmestieji rankraščiai nėra gra-
žinami redakcijos lėšomis.Rašyti reikia tik ant vieno pus-
lapio, paliekant plačius tarpus
tarp eilučių. Popierius nėra ko gai-
lėtis, nes korespondentams ir
bendradarbiams rašant ant abiejų
pusių, daugiagimulius raides, re-
dakcijai labai dažnai prisiėina
perrašinėti atsiųstus raštus.Norint, kad raštus tilptų arti-
miausiam numerio, rankraštis
reikia pristatyti spausdintu vė-
liau, kaip 9 valandą išryto antra-
dienyje (utarninke).

REDAKCIJOS PASTABOS

URBONAS VĖL AIKŠTĖ.

Nesemat "aiškė" klausė,
kur transkribo Uribonas. Nuo
musų korespondento iš Coal
Center, Pa., sužinome, jog
šešiapėdis apgaudinėtojas
pradėjo laikyti pamaldas
lietuviams ir lenkams Coal
Center'e ir Californijoje, Pa.
(netoli nuo Pittsburg'o). Prisiūsta mums ir plakatai
lietuvių ir lenkų kalba spau-
dinti. Vienas skamba šitaip:DIEWA
MALDISTELietuwej Coal Center ir
aplinkiniėj Apziajminam
kad Nedieliu 29 Sep. Bus
laikta Dievmaldiste ant
sales O. O. F. Coal Center
ant 11 valandos isz rito
Meldziu susirinkti.Lenkiškame plakate pa-
garsinta truputį daugiau.
Atsizinome iš jo apie kokį tai
"J. R. Villete Mar. Timo-
theus Areibishop" (taip ir
parašyta: "Arcibishop"),
kursai buk atvažiavęs iš Eu-
ropos ir šv. Petro Apaštalo
valdžia apdovanojęs Urboną
galybe steigti misiją (taip!)
bažnyčias ir t.t. Kitokias ne-
samones skaitytojas ras pa-
čiam originale, kurį čia vi-
sų žiniai ir pasijuokimui
perspausdiname žodis į žodį,
raidė į raidė. Gaila tik, kad
negalėjome reprodukuoti
Urbono paveikslą, kursai
yra padėtas plakato viršuje
ir kuriame parodytas pats
zugštas apgaudinėtojas pil-
nos uniformoje, su kamža ir
stula.Štai dokumentas:
Nabožėntstwo.Szanowni Rodacy w Cali-
fornii i Okoliej Niniejszem
Zawiadamiam iz na Przysly
Niedziele 29 Wrzesnia Odbę-
dzie Nabožėntstwo W Sali O.
O. F. W Coal Center Pa. O
Godz. 10 RanoJ. R. Villete Mar. Timotheus
ArcibishopARCIBISKUPA
POTWIERDZENIEKomukolwiek Do Powszech-
nej Wiadomości.Władza Apostolską Przez
Arcybiskupa który przybył
ze starego kraju z Europy
Józef Vilet Mar Timotheus
Arcybiskup Władzą Świętę-go Piotra Apostola obdarzył
Ks. Pawła B. Urbana kłóre-
mu dał władzę do zakładanie
Kościołów missyjnych w
Ojezystym języku Poleskim
zależnym do Arcybiskupa
władzą Apostolską i Narodu
Polskiego. Ksiądz Urban
obdarzony powołany i pod-
wyższony do godności missyi
kłóremu jest dana władza
Apostolska nieść pomoc Du-
chowną iz przybliżyło się
królestwo Boże do was.NAJPRZWIELEBNIEJ-
SZYArcybiskup widząc taką
oziębłość tu w Ameryce i za-
niebalość wielką i przew-
rotną także łakomstwo kłó-
ra opanowała naszych Du-
chownych Pomiedzy wszyst-
kiemi znalazł Księ Urbana
który jest oddany sercem i
duszą i duszą ku prawdziwej
wiary Jezusa Chrystusa i
przywiazanie wielkie poznal
do narodu polskiego bo go-
tów jest w każdej chwili po-
módz z radą we wszelkiej
sprawie Widząc to Arcybis-
kup zaznaczył władzą mis-
syjną Wkażdey sprawie na-
leży się z głosić do wielebne-
go przełożonegoREV. P. B. URBAN
Missyji Ks. Urbana171 177 E College Str
Canonsburg PaUribonas, kaip skaitytojai
gal atsimesna, daugiau kaip
metus sukinėjosi po Maha-
noy City, o paskiau ir She-
nandoah, kur gyvena iš tam-
sių žmonelių, kol žmonėms
akys neatsidarė, ir kur —
kaip savu laiku paskelbė p.
J. Lauraitis iš Shenandoah,
Pa. — apsuko šeiminkus,
pas kuriuos gyvena. Galų
gale Urbono pati, nesulauk-
dama savo vyro parvažiuo-
jant namo, atvažiavo iš Ca-
nonsburg'o i Mahanoy City
ir parsivėle apgaudinėtoja
pas save. Supuolė tuomet
Mahanoy'aus urboninės mo-
terėlės ir na-gi dejuoti, kad
kunigėlis išvažiuojas. Tu-
omet Uribonė atsiliepė:— Koks jis kunigas?
Jums gal jis kunigas, bet
man — mano pats!Lietuviai, pasisatugokite!
Nemeskite šešėlio ant lietu-
vių vardo, nerodykite, kad
tarp lietuvių tiek daug kvai-
lių!

Socializmas - svaigulys.

"Draugo" 40-me numery-
je pažymėjome didelėmis
raidėmis, jog pasigarsėjęs
socialistų vadas Ben S. Hen-
ry pametė socialistus ir ap-
skelbė spaudoje priežastis,
dėlko taip padarė. Įdomu
pažiūrėti, dėlko tas įtekmin-
gas socialistas, dešinėj
Schenectady majoro Lunn'o
ranka, administratorius so-
cialistų organo — vyras, ku-
rio laukė skaisiti ateitis so-
cialistų eilėse, dėlko jis išsi-
žadėjo partijos ir karjeros.Štai įdomu pabriežti, jog
p. Henry privertė padaryti
tai liudni patyrimai pačioje
partijoje. Jis dalyvavo so-
cialistų mitinguose, jis ži-
rėjo iš arti, kaip jie valdo
žmones, kaip apsieina su sa-
vais darbininkais, buvo arti-
miausiose santykiuose su
žymiausiais partijos vadais
— ir kokia to visko pasek-
mė? Paklausykime, ką jis
pats rašo:"Kuo ilgiau draugavau
su jais (socialistais), tuo
įkiresni man darėsi to so-
cializmo, kurį mačiau, ap-
gaudinėjimai ir priešara-
vimai. Pagaliau pasiryžau
eiti paskui savo sąžinę irpamesti tą apgaulingą taką
— pamesti tuojau, kad neap-
sigerti nuodais ir nepasi-
daryti, kaip opijaus mė-
gėjas, reikalaujantis nuola-
tos tų nuodų, negalįs pa-
mesti svaiginamo oro, ku-
riame jis hipnotizuojas
pats save ir verčia pats sa-
ve tikėti į tokius daiktus,
kurie yra negalimi ir ne-
įvykinami".Henry nesusipyko su nie-
ku. Jis iki atsisakymo die-
nai stovėjo puikiai socialistų
partijoje. Jeigu būtų no-
rėjęs, būtų galėjęs iškilti
augštai partijos eilėse. Bet
nenorėjo eiti prieš sąžinės
balsą, nenorėjo būti veid-
mainiu."Partija — rašo jis to-
liau, — ypač žemesnėji
partijos sluoksniui turi
daug gerai manančių na-
rių, kurie pabūs kokią die-
ną ir išeis iš svaigulio, o
tuomet pamatys, kokias
kvailias jie buvo, tikėda-
mi į tokias pasakas —
kaip vaikai, kurie išgirdę
apie Milžinų Užmušėją
Joną (Jack, the Giant
Killer), tikėjo, kad toks
žmogus išties buvo, —
taip lygiai ir socialistai
piešia sliubinus, engiančius
darbininkus, ir skelbia ei-
bes kitokio šlamšto, tinka-
mo tik vaikų mokyklai
(kindergarten'ui) ir vai-
kiukų pasakų knygoms".Ką Henry matydavo par-
tijos mitinguose? — Bar-
nius, priekaištus, neušiga-
nėdinus. Ir taip elgėsi sa-
vo sągeigos nariai tos par-
tijos, kuri skelbia visų žmo-
nių brolybę! Jeigu keli
žmonės negali sutikti tarp
savęs, tai koks nesutikimų
pragaras užviešpataus pa-
saulėje, kuomet socializmo
teorijos taps įvykintos tarp
visų žmonių? Schenectady
ir visas jo pavietas praeito
rudens rinkimuose pateko
beveik pilnai į socialistų
rankas — taigi rodėsi, jog
mieste ir paviete ateis pa-
žadėtasai socialistų rojus.Kur tau, vieton vykinti savo
teorijas gyveniman socialis-
tai savo susirinkimuose vien-
pešėsi ir piovesi. Liaudis
meldė, reikalavo reformų,
bet vada darė, ką jie norėjo,
nepaisydami "praščiokėlių"
(rank and file) reiksmų.
Pats majoras Lunn tiek
daug žadėjo prieš rinkimus,
o išrinktas... nieko gero
nedarė!Taip rupinosi socialistai
viešais reikalais.
Negeriau buvo ir nami-
nuose reikaluose.Henry buvo administrato-
rius socialistų organo "The
Citizen". Laikraštį leidžia
socialistų bendrovė, kurios
pirmininku yra pats majo-
ras Lunn. Bendrovė turi sa-
vo spaustuve, kurioje, kaip
ir pas musiškius socialistus,
socializmo principai yra ru-
pestingai aplenkiami. Dar-
bininkai dirba joje pagal
kontrakto ir, žinoma, negau-
na to, ką turi išsiderėję uni-
jonistai. Bendrovei, žinoma,
yra paranku turėti kontrak-
torius, kursai samdo nuo
savęs darbininkus, nes išė-
jus aikštėn išnaudojimui, ne-
bendrovė, bet kontraktorius
bus kaltinamas.P. Henry'ui toks daiktas
išrodė nesutinkančiu su so-
cialistų šukavimais apie
"pilną" užmokestį už dar-
bą. Trumpai sakant, jis at-
sisakė rašyti po kontrak-
tą, nors bendrovė ir lie-
pė tai padaryti. Tuomet
bendrovės direktoriai turėjo
susirinkimą, kuriame taponutarta, kad po kontraktu
pasirašytų prez. Lunn. Taip
ir atsitiko.Dar vienas daiktas labai
nepatiko p. Henry'ui — tai
visiškas paniekimas tikė-
jimo mokslo. Jis pamatė,
kad nė vienas tikintis krikš-
čionis arba žydas negali bu-
ti socialistu, o kaip gali kas
būti geru kataliku ir geru so-
cialistu — to visai negalima
suprasti. Socialistai daro,
ką tik išsigali, kad tik su-
truktų bažnyčios darbą,
kad tik užkenktų tikėjimui.Pabaigoje p. Henry pripa-
žįsta, jog Amerikos Darbo
Federacija padarė daug dau-
giau gero darbininkams, ne-
kaip visi raudonosios vėlu-
vos pasekėjai kruvoje, ir iš-
reiškia viltį, kad socialistai
praregės, pamatys savo klai-
das ir supras, kad Kristaus
paliepinimas: Daryk kitiems
taip, kaip pats nori, kad ki-
ti tau darytų — kad tas tik
paliepinimas, jei žmonės
jį pildytų, tegali pataisyti
suirusius tarpysavius žmo-
nių santykius.P. Henry'o pasiaiškinimas
visuomeni yra svarbus do-
kumentas. Reikia jį pa-
žiūrėti rimtomis akimis. So-
cialistams labai, labai pra-
vertėtų apsvarstyti jį ne vie-
ną kartą.

Kas tai?

Vilniaus "Viltys" No.
108 paskelbta šitokia žinutė:
"Gegužės mėnesį kitais
metais Kaunas žada atva-
žiuoti iš Š. Amerikos Chi-
cagos lietuvių šv. Kazi-
miero vienuolyno 3 vie-
nuolės — lietuviškas. Vie-
na iš jų mokanti daugiau,
kaip 12 kalbų, be to, ji e-
santi gera dalininkė, tai-
gi besilankydama po Lie-
tuvą jį trauksianti foto-
grafijas idomėsių vietų.
Kilus jį iš Kvėdarnos
valsčiaus, Raseinių ap.".Šv. Kazimiero vienuolynė
Chicagoje yra mokančių be
lietuvių ir anglų kalbų dar
vokiškai ir šiek tiek fran-
cuziškai, bet mokančios dau-
giau, kaip 12 kalbų nėra nei
vienos sesers. Vienuolynė
taipat niekas nieko nežino
apie projektuojamąjį kelio-
nė po Lietuvą. Įdomu, iš kur
"Viltis" išlaužė šitokią
keistą žinią.Vaistas Prieš Pragyve-
nimo Brangumą.Reikalingi pragyvenimui
daiktai — maistas, mėsa ir tt.
— eina vis brangyn ir bran-
gyn. Eina brangyn netik
Amerikoje, bet ir visame pa-
saulėje. Kokia tam gali bu-
ti priežastis? Kas tam kal-
tas? Kaip tam užbėgti už
akių?Tai klausimai, apie ku-
riuos žmonės laukė galvą jau
nuo kelerių metų ir vis nega-
lįs išsiaiškinti.Kaip buvus, kaip nebuvus,
bet visi sutinka su vienu
daiktu — butent, kad daiktų
pabrangimas reiškia pinigų
atpigimą, kitaip tariant, jeigu
už tą patį daiktą dabar
reikia mokėti daugiau, ne-
kaip pirm dešimties metų,
tai dėlto, jog dolerio perka-
moji galybė yra mažesnė,
nekaip buvo pirmiau. Taigi
norint įvesti kainų vienuo-
dumą reikia padaryti taip,
kad perkamoji dolerio galy-
bė pasiliktų visados viena ir
ta pati.Bet kaip tai padaryti?
Yale universiteto profes-
oriui L. Fisherui pri-dera garbė išradimo budo
padaryti dolerio vertybę vie-
noda. Šiomis dienomis jis
paskelbė, jog nieko nereikia
daugiau padaryti, kaip tik
sugrąžinti taip vadinamą se-
nioražą (seiniorage). Reikia
žinoti, jog dabar Amerikoje
pinigų mušimas yra uždyka
— vadinasi, kiek aukso nu-
neši ir pinigų kasyklą, tiek ir
išsineši skambučiai. Ne taip
budavo seniau. Karaliai ir
kiti turintys teisę kalti pin-
gus "seniorai" pasilikdavo
sau paskirtą nuosimtį aukso
ir sidabro ir toji tai paliktoji
metalų dalis vadindavosi
"senioražu". Seniau "senio-
ražas" netikta apmokėdavo
kalimo išlaidas, bet dar duo-
davo kalyklos valdytojams
gerą pelną.Štai prof. Fisher nori su-
grąžinti "senioražą" bet ki-
tokiems tikslams. Aukšinis
doleris pasiliktų tokiu, kokiū
dabar yra, vadinasi turėtų
savyje po senovei 25.8 gra-
mus aukso, bet viešpatijos
pinigyne būtų laikas iš laiko
pridedama arba atimama
daugiau arba mažiau aukso
lazdomis. Tasai pinigyno
auksas ir būtų anuo "senio-
ražu", kursai davinėtų
vaikščiojantiems po žmonių
rankas doleriams vieną ir tą
pačią nemainomą vertybę.
Kitaip tariant, jeigu daiktų
kaina pašoktų augščiau, tai
atsakomai būtų įdėta dau-
giau aukso pinigynan ir tuo-
met perkamas doleris pakil-
tų atsakomoje proporcijoje
augščiau ir galėtų nupirkti
aną daiktą už tiek, kiek jis
pats yra vertas. Žmonės
džiaugtųsi, nes nejaustų
daiktų pabrangimo, būtų
šiek tiek vargo valdinin-
kams, kuriems prisieitų ru-
pintis senioražu.Reikia paminėti, jog prof.
Fisher'io sumanymui prita-
ria ekonomistai ne tik Ame-
rikoje, bet ir kitose šalyse.
Jeigu sumanymas bus įvy-
kintas, pragyvenimo bran-
gumo klausimas išdiltų sa-
vaimė.ŠV. KAZIMIERO KAPI-
NĖS CHICAGOJE.Pirmą sykį lietuvių šv.
Kazimiero kapinėse buvau šį
met pavasaryje, 8 ar 9 dieną
balandžio. Diena išpuolė
graži, šilta — bet pieves dar
nebuvo išdžiūvusios, šalia
kelių vietomis buvo matyti
stovintis vanduo. Nevažiavau
tuomet tyrinėti arba jies
koti kokių ydų. Vat taip,
kun. Serafinas, pas kurį tuo-
met viešėjau, važiavo — nu-
važiavau ir aš. Sako, kad
pirmieji išpuolė žiauri teisin-
gumai. Kapinės padarė
mane gerą, malonų išpuolį.
Vieną tik daiktą patėmėjau,
kurs ir anuomet ir dabar iš-
rodo keistai — tai kryžiai ir
paminklai, visi nugręžti į ry-
tus. Pagal patį kelią stovi
paminklas, o matai tik užpa-
kaltį arba soną ir norint su-
žinoti, kam paminklas yra
pastatytas, prisiėina eiti ap-
linkui. Bet šito daikto nely-
ti nei net pats "Lietuvos".
K. K. A. Šiaip jau kapinės
buvo sausos. Žolė jau žalia-
vo. Jokių pievų nei augstų
žolių ar krumų, per kuriuos
reikia "plaukti", aš nema-
čiau.Antru sykiu pasitaikė
man buti lietuvių kapinėse 2
d. rugsėjo. Važiavome su p.
I. Nausieda ir jo šeimyna.
Buvo tai darbininkų šventė
(Labor Day), taigi kapinėse
buvo daug žmonių. Užklū-
po mus smarkus lietus. Iš-
rodė, kad kapinėse privalobuti purvynas, neišbreds-
mos balos. bet akmenukais
grįstas kelias apsaugojo nuo
purvyno. Apėjome kapinių
geroką galą — bet jokio ap-
leidimo, jokių krumų ar ne-
pauktos, stovinčios iki pažas-
tų žolės nemačiau, nors ir
pasitaikė vaikščioti po pie-
vas.Trečiu kartu važiavau į
kapines tyčia, kuomet per-
skaičiau "Lietuvoje" p. K.
K. A. inkriminuojantį
straipsnį. Buvo tai 8 d. šio
mėn. Diena išpuolė skaisiti,
sausas. Galima buvo apėti
visas kapines. Rupėjo man
iširti, ar išties jose
viešpatuoja nežmoniškas
apleidimas, ar išties rei-
kia akis išsibadyti krumuo-
se, plaukioti žolėje, pulinėti
įdubusius kapus; ar išties
kunai yra laidojami be jo-
kios tvarkos ir be jokio pla-
no — vat kur kam papuolė;
ar išties vieton tvorų laid-
niai ir tt. — žodžiu, norėjau
savomis akimis įsitikinti, ar
taip tikrai yra, kaip p. K. K.
A. rašo "Lietuvoje".Radau ką-kit. Malonus
išpuolis, kurį išsinešiau iš šv.
Kazimiero kapinių pirmasis
dvejais kartais, pasiliko toks
pat, nesudrumstas ir po tre-
čiojo atsilankymo. Radau iš
priešakio ir šono bent kokio
mis varsonomis gražiai ir
tankiai supintą iš storų vielų
tvorą. Lietuvių kapinės tuo
žvilgsniu kur kas perversija
priešakinę tvorą netoli gu-
linčių senų, turtingų ir dide-
lių kapinių: Mt. Olivette ir
Mt. Greenwood. Jokių tan-
kių ir neperlamų krumy-
nų kapinėse neradau. Tik
lygiai su tvora eina eilė tan-
kiai susodintų erškečių ir ki-
tokių medžių. Tie medžiai
ir sudaro prigimtą tvorą,
taip kad vietomis nei jokio
užtvoro nereikia. Jokių žo-
lių iki pažastų, kuriose rei-
kia pasinėti, nemačiau. Vi-
sų — nešventintoje vietoje
(o tos pusė visų kapinių) žo-
lė buvo nuplauta. Platus,
maltais akmenimis išgrįstas
kelias eina nuo vartų par-
dėm beveik iki kapinių ga-
lui. Daugiau kelių ir nereik-
kia, nes kitur kapų dar ir
nėra. Kaip atsisiras reikalas,
bus jie išvesti ir išplinti. Pla-
nai yra seniai jau padaryti.
Kapai eina vienas pagal
kitą eilėmis ir numeriais.
Yra skyrius vaikų ir suau-
gusiųjų kapai. Viskas tai
kapinių užkalyje. Arčiau
prie vartų guli išmėtyti lo-
tai. Ant jų vietomis niukso
vienas — kitas kapas. Bet
taip ir reikia. Vienas nusi-
piko lotą, bet nėra dar ko
laidoti, taigi lotas tuo tarpu
tuščias, kitas yra palaidojęs
savo lotę vieną arba du ne-
gyvelius... Gal dėlto p. K. K.
A. pasirodė, kad "kapai iš-
mėtyti po visus pakampus,
be jokio plano, be jokių ei-
lių". Išsimečė tik toki
užmėtyti: vienoje vietoje
yra laidojami pavieniai; an-
roje — lotų skyrius; trečioje
— pavargėlių dalis. Kapų
užveždėtojas, A. Mazilaus-
kas, sakė, kad toje dalyje pa-
laidota 13 didelių ir apie 20
mažų. Jų ištole nei nežymu.
Ketvirtasis skyrius — tai
"siratkapiai" anot K. K. A.
(neatsakomas pavadinimas,
nes ten laidojami ne siratos,
bet nekrikštyti vaikai, sava-
žudžiai ir tokie, kurie nėra
verti šventintos vietos). Jie
guli patvoryje nešventintoje
kapinių pusėje. Jokių pelkių
— balų kapinėse negali ir bu-
ti, nes jose yra įvestas ap-
saisinimas, ir visas vanduonubėga žemyn į tam ty-
čią iškastą prūdą — cis-
terną. Visos duobės,
kokias mačiau kapinėse,
tai takai arba tarpai tarp ka-
pų. Jeigu dėlto K. K. A. pa-
vadino kapines duobėmis,
tai sunku žinoti, kaip, jo
nuomone, užkavotos kapinės
turėtų išrodyti. Kapinių
darbininkai valė ir kasinėjo
takus tarp lotų. Žodžiu, ma-
čiau ne vienoje vietoje lietu-
vių kapines, bet niekur to-
kios gražios tvarkos neuž-
tėmėjau, kaip šv. Kazimiero
kapinėse.Grįždami atgal, tyčia su-
stojome su kun. Serafinu Mt.
Olivette kapinėse. Priešakio
tvora kur kas prastesnė už
lietuvių kapinių, bet vartai
daug didesni ir brangesni.
Keliai išvedžioti po visas ka-
pines ir išgrįsti trupintais
akmenimis. Na, nėra ką ste-
bėtis, tai senos kapinės, be-
veik visos jau užkavotos.
Privalo būti užlaikomos at-
sakomai, nes brangūs pa-
minklai rodo, jog čia palai-
dota daug turtingų žmonių.
Užveždėtojas p. Kelly ap-
vedė mus aplink visas kapin-
es. Pasirodė, kad vienas
kapas apžiūrėtas gražiai, ki-
tas apleistas, kaip ir lietuvių
kapinėse. Kas užmokėjo ka-
pinių darbininkams, to ka-
pas yra palaistomas, nura-
vimas, nupiaujamas. Njeko
nedavė — užtenka žolė du sy-
kiu per metus nupiauti, tai
ir viskas. Užpakalyje dido-
kas plotas dar nepradėtas
kavoti. Tėnai tai tikra ne-
tvarka: krumai, žolė, me-
džiai... Lietuvių kapinėse
tokio apleidimo nematyti,
nors nepradėtos dar kasti
vietos jose daugiau, kaip du
trečdaliu.Šiaip jau, apskritai imant,
Mt. Olivette kapai yra ge-
riau apžiūrėti, bet yra dėlko
jais ir apžiūrėti. Už vieno ka-
po apžiūrėjimą imama po
vieną, du, tris ir daugiau do-
lerių per metus. P. Kelly ro-
dė mums vieną lotą, už kurį
užmokėta 1250 dol. Nieką
dar jame nepalaidota, ir gė-
lių nėra pasodinta, bet žolė
užlaikoma švariai. Už lotą
laistymą ir žolės piovimą sa-
vininkai moka 10 dol. per
metus. Netoli yra mažesnis
lotas 10 per 16 pėdų didžio
su vienu kapu. Už kapo ir lo-
to prižiūrėjimą savininkas
moka 6 dol. per metus. Tu-
omet atsiminime, jog užmir-
šome paklausti Mazilausko,
ar daug lietuvių moka meti-
nė mokeskį už prideramą ka-
pų ir lotų prižiūrėjimą. Gal
tarp lietuvių ir airių kapinių
yra toks tiktai skirtumas,
kad Mt. Olivette yra moka-
ma už kapų ir lotų prižiūrė-
jimą, o lietuvių kapinėse ne.
Tai kaip galima rugoti, kad
šv. Kazimiero kapinės yra
"nežmoniška" apleistos?
Bet kaip buvo augščiau ra-
šyta, tokio baisaus apleidi-
mo aš nemačiau. Atpenč, iš-
sinešiau iš lietuvių kapinių
per tris kartus vien malonų
išpuolį. Jei žmonės susipras-
tų ir kapinių darbininkams
užmokėtų atsakomai už pri-
žiūrėjimą, išpuolis būtų dar
malonesnis.

Kun. A. Kaupas.

"KELEIVIU" VALIA,
KAPITALISTAMS — N"Keleivis" tikrai "pi-
višku" stylum pr."Draugui", kad tasai "pi-
simetės kvailu" ir tyčia n

suprantas, kad socializ

negali praktikuoti atsi

asmenis. Atakas atkreip

mano straipsnį: "Gal ne

et pasakė teisybę", til-
"Drauge". Pažiūrėki-
me, kaip ištisus dalykai sto-
vi. Remdamasis paties "Ke-
leivio" žodžiais, aš išve-
džiau, kad socializmas veda
žmones prie vargo ir, anot
"Keleivio", yra panašus į
degantį namą, iš kurio rei-
kia bėgti. "Keleivis" ginasi,
kad to nesakė ir kad palygi-
nimas socializmo prie de-
gantų namų esąs mano mel-
as ir išmislas. Atsakau, kad
tai nei melas nei išmislas, tik
logiška iš "Keleivio" žo-
džių išvada. Jis buvo prisi-
spyręs išpaudyti, kad socia-
lizmo negali atskirti žmonės
pildyti, ir išpaudė perdaug.
Net aiškiai išsitarė, kad koki-
laiką bandžius socialistauti,
atsieitų pagalios eiti su laz-
domis. Tat gi beprotiška bu-
tų daryti, taip lygiai, kaip ir
listi į degantį namą.

Ar gi čia savaime neišina-
logiška išvada, kad socializ-
mą praktikuojantis darosi
panašus į einantį ubagauti
ir lendantį į degančius na-
mus? Logiška iš savo žodžių
ištrauką vadindamas melu,
"Keleivis" yra panašus į
Rusijos kareivį, kurio nieku
gyvu negalima išmokyti
aritmikos. "Jonai,—sako
kareivio mokytojas: tu turi
5 rublius, o tavo draugas 3,
tai kiek bus viso?"—"Me-
luoji,—atsako kareivis,—aš
nieko neturiu!"—"Na, pa-
dėkim, kad tu turi 5 rub-
lius"—"Man nieks nepadė-
jo"—atkerta kareivis ir t.t.
Visa mokytojo logika susi-
dūria su griežtu atsakymu:
meluolį, ir gana! Jeigu "Ke-
leivis" prijaudė, kad kokis
jo straipsnis gali susidurti
su nemalonia jam kritika,
tai tegu padeda pasargą: re-
dakeija už logiką neatsako.
Tasyk aplenkisime tą straips-
nį, kaip barzdakutys apei-
na sopolamą vietą. Mums
nereiks nagrinėti nesamo-
nių, o "Keleiviui" nereiks
už tai pykti.

Bet tiek to, tegu bus kaip
"Keleivis" nori. Jis sako,
kad socializmas nėra uba-
gystė nei degančiais na-
mais. Gal but, bet čia butinai
reikia pridurti, kad ne vi-
siems. Yra socialistų, ku-
riems socializmo garsinimas
atneša automobilius ir "ga-
biai" surankiotus doleriu-
kus, bet yra ir tokių, kurie
neturi ką burnoti įdėti. Yra
socialistų vadovų, kurie net
straikui užėjus užsimoka po
40 dol. už pietus, bet yra ir
socialistų darbininkų, kurie
badauja. Yra socialistų vir-
šaičių, kurių žodžio klauso-
ma tokia baime, kaip Rusi-
jos caro, bet yra ir socialistų
proletarų, kurių dalykas —
klausti ir tylėti. Ir kas įdo-
miausias, kad socialistų ponų
randasi labai maža, sulygi-
nus su skaičium tu, kuriems
socializmas yra tikra uba-
gystė ir degančiais namais.
"Keleivis", žinoma, persasi
į ponus. Kam, girdi, darbo,
jeigu jo leidėjai tokie gabūs,
kad moka susirinkti pinigų
ir pirkties automobilius? Tegu
ir visi tai daro, kas
jiems draudžia? Bet taip pat
galėtų pasakyti pirmas ge-
resnis kapitalistas. Ir vėl to-
ji logika, kaip lygiai kerpan-
čios žirkles, įkiša savo dvy-
lekį: jeigu "Keleiviui" va-
lia rinkti pinigus ir važinėti
atuomobiliais, tai dėlko ka-
pitalistams nevalia? Tiesa,
ir logika logikai nelygi. Pa-
vyzdin, laukinis Afrikos
Potentotas taip sako: jeigu
aš paimu kaimyno karvę, tai
gera, bet jeigu jis maniškę
pagriebia, tai nedora. Argi

"Keleivis" tą logiką norėtų
importuoti Amerikon?
Sulig burnos ir šaukštas,
sulig logikos ir dora. "Ke-
leivis", vadovaudamasis sa-
votiška etika, galų gale pra-
neša, kad garsioji jo pasita-
symo platformė yra ne tame,
kad parašyti koki sveiką sa-
kinį, bet tame, kad dar la-
biau kenkti tikėjimui ir ku-
nigijai. "Ir jei "Kel." pri-
žadėjo pasitaisyti dar dau-
giau, — taip patsai rašo,—
tai tik reiškia, kad prie jo
bus sukviesta dar daugiau
sandarbininkų, dar daugiau
energijos bus dedama, kad
dar aiškiau negu iki šiol iš-
vesti į aikštę tikėjimo prie-
tariškumą, kunigų tamsias
užduotis, nešvarius darbus ir
t.t."

Tokios reformos plauks iš
to "mokslo ir doros" šalti-
nio. Zet.

Kritika ir Bibliografija.

**Paskaitos iš Bijologijos ir
Bakteriologijos (Lectures
on Biology and Bacteriolo-
gy) su paveikslėliais.** Para-
šė Dr. A. Garmus, Brooklyn,
N. Y. Išleido Tėvynės Mylė-
tojų Draugystė. Spauda
"Vienybės Lietuvninkų"
1912.

Autorius labai įsimylėjęs
Robertą Kochą ir padaro ji-
net tuo, kuo jis nebuvo. Koch-
as be abejo buvo didis
bakteriologas ir, kaip tokio,
jo vardas pasiliks visados
medicinės moksle, bet jis ne-
buvo bakteriologijos tėvu,
kaip rašo d-ras Garmus. Bak-
teriologijos tėvu yra pripa-
žintas Louis Pasteur. Koch-
as taip pat nėra padėjęs
pamatų naujam mokslui, hi-
gijena vadinam, kaip rašo
d-ras G. Ant 13-ojo pusl. Hi-
giena taip sena, kaip sena
yra žmonių. Apie ją nema-
žai žinojo dar Mozė ir daug
naudingų daiktų surašė savo
knigose. Koch'as, žinoma,
labai daug prisidėjo prie pa-
kėlimo augstyn higienos
mokslo ir už tat jam pasiliks
amžina garbė.

Koch'o tyrinėjimai užkre-
čiamųjų ligų Afrikoje ir Azi-
joje buvo sujungti su dideliu
pasišventimu — apie tai nie-
kas neabejoja; bet tas pasi-
šventimas buvo surištas su
kitu faktu — būtent, kad
Koch'as bėgo į Afrikos ir
Azijos tyrlaukius atsilyginti
civilizuotai žmonių už suve-
džiojimą, kurį buvo padaręs
apie 1890 m.: apskelbė, kad
išradė vaistą prieš džiova —
bet praktikoje pasirodė, jog
vaistas negydė.

Koch'o apoteozavimas lyg
truputį ne vietoje — bet ta-
tai nekenkia neikiškam rašte-
lio turiniui. Skaiytojas ras
jame daug pamokinančių
daiktų, nors specialistas gal
ir pasakytų, kad galėjo būti
tiksliau, mokslingiau. Kalba
ir-gi galėjo būti lengvesnė,
suprantamesnė. Terminijos
žodžiai neperdaug laimingai
nukalti. Iš mikroskopo pada-
rytas "mažiažiuronas" ne-
taisysklina. "Padidinamas
rtiklas" būtų suprantames-
nis. Vietoje šlapimas (p. 53)
geriau būtų padėjus "šlapu-
mas" — kaip žmonių ir sa-
koma. "Imunitetas" — ar
negeriau būtų buvę pasaky-
ti: "neužsikrečiomybė"? Il-
gas, nelabai lengvai ištaria-
mas žodis, bet užtat supran-
tamas visiems tiems, kurie
žino, kas tai yra "užsikreči-
liga".

Siaip jau išleidimas šva-
rus.
**E. Steponaičio Raštai. Pil-
nas pomirtinis eilių ir prozos
rinkinys. Tvarke Liudas Gi-
ra. Kaunas 1912** (su auto-
riaus paveikslu). Pustl. XX-
VIII—128.

Šita knygtė gali būti pri-
skaityta prie dailiausiai iš-
leistųjų mūsų kalba raštų —
gal dėlto, kad atspausda S.
Banaičio spaustuvėje, kurio-
je velionis poetas dirbo. Įan-
goje randame L. Giros šiltai
parašytą biografiją. Stepo-
naitis, kaip žinoma, buvo jau
niausias mūsų poetas, dar —
taip sakant — nepažįdęs,
nes numirė, vos 16 metų te-
tūrėdamas (gimė 28 vasario
1892 m. Sintautuose, mirė
Šakiuose 19 rugpjūčio 1908
m.). Nedaug tespėjo para-
šyti, bet ir iš to, ką mums
paliko, galima spėti, jog jo
asmenyje pirm laiko užgeso
didelė mūsų literatūros spē-
ka. Vostik pradėjęs protau-
ti, St. persiėmė L. Tolsto-
jaus mokslu ir, vos keturio-
liką metų tėtūrėdamas, jau
susirašinėjo su dideliu Rusi-
jos raštininku ir filosofu. Paskui
poetas susipažino
su kun. A. Dambrausku,
kursai ir nukreipė jo jauną
širdį nuo Tolstojaus prie
Solovjovo, tačiau Tolsto-
jaus idėjų vis dėlto jis nebu-
vo išsižadėjęs visiškai. Be
kun. Dambrausko ir Stepo-
naitio gyvenimą turėjo ne-
mažai įtekmė dar kun. J.
Tumas, anuomet "Vilties"
redaktorius. Buk kaip būvė,
vis dėlto iš Step. tikėtasi
daug Lietuvoje. Jo biogra-
fas, Liudas Gira, rašo: "Ste-
ponaitis buvo vienas iš pir-
mųjų mūsų jaunųjų rašyto-
jų, kurie duoda nun pradžią
grynos literatūros sričiai,
kurių visų pirmiausias tiks-
las jau nebe vien žadindimas
tautos, visuomenės samo-
nės, bet ir gavinimas, tver-
mas patios dailiosios mūsų
raštinijos." Nėra tat ko stebė-
ties, kad mirus Step., patis
jaunieji mūsų poetai, M.
Vaitkus, J. Mikuckis, S. Ti-
junaitis ir kiti apraudojo šį
smugį eilėmis, kurios ir įėjo
į šią knygtę.

Paties E. Steponaičio ei-
lių (jų viso 33 lietuviškos ir
1 rusiškos) rinkinėlis pava-
dintas "Per aspera ad as-
tra". Kad duoti sąvoką apie
jaunuolio poeto talentą, pri-
vedame jo eiles: "Ant prof.
kun. Jauniaus kapo":
Stai liepos šakutė... žiemos valandų
Ji pumpurą krovė, anklyje
Pavasario saulės mėlytoji šilumoj
Ji sprogti, žydėti žadėjo...
Bet aš ją nuskyčiau... Išnyko sapnai,
Kaip nyksta ant Nemuno ledas...
Sugrįvo gyvenimas; džiūva liudnai...
Mirtis amžinatėn ją veda...
Ir tu, lyg šakutė!... Tu trokštai šviesos!
Tu krovai jai pumpurą brangų,
Ir laukai kol dienos šiltesnės užstos,
Jis, sproges, paskleis mokslo bangą...
Bet ir gyvenimas: parka piktai,
Palisusi verpti, sutraukė!...
Nutruko svajonės; iširo sapnai...
Ir žemė tave glėbia lauk!...
Bet nei neišvėrė ji iš mums tavęs!
Tu keliesi iš to tamsaus kapo!...
Nes pumpuras nevy! Nes anklyšim ji
mes!
Jis, sproges, išskleis miltų lap!...

P. Liudas Gira spėja, jog
iš Steponaičio būtų išėjęs
ne tiek poetas, kiek nepa-
prasas baletristas, prime-
jas savo talentu velionį Bi-
liumą. Gal, nes ištisus jo pro-
zos rašteliai skaitosi labai
smagiai.
Spauzdinant neapsieita be
klaidų. Nors pabaigoje ir
tapo idėtas klaidų atitaisy-
mas, bet toli ne visos klai-
dos tapo pataisytos. Šitai ga-
lima išaiškinti tuo, kad kny-
gtė buvo spaudinama Kau-
nė, o jos rengėjas gyveno
Vilniuje.

Socialistų Kampelis.

Ne taip.

Įvedus "Drauge" socia-
listams pašvęstą skyrių, mu-
sų cicilikų organėliai tuoju
atkreipė į tat domą: Phila-
delphijos organėlis nusi-
džiaugė, kad mat ir klerika-
lai ima aiškinti žmoneliams
socializmo mokslą, o Bosto-
niškis "Keleivis" pasisavi-
no tuoju garbė sau: aš, gir-
di, priverčiau "Draugą" ra-
šyti plačiau apie socialistus.
Laikome reikalingu daik-
tu paaiškinti, jog "Socialis-
tų Kampelio" tikslu yra ne
ties supažindinimas skaity-
tojų su socializmo teorija,
kiek su pačiais socialistais,
jų darbais ir darbais —
žodžiu, supažindinimas su
socializmu, taip sakant, žmo-
giškąja puse, su socializmu
veikmėje. O toji žmogiškoji
pusė, toji veikmė stato socia-
lizmą mūsų literatūros spē-
ka. Vostik pradėjęs protau-
ti, St. persiėmė L. Tolsto-
jaus mokslu ir, vos keturio-
liką metų tėtūrėdamas, jau
susirašinėjo su dideliu Rusi-
jos raštininku ir filosofu. Paskui
poetas susipažino
su kun. A. Dambrausku,
kursai ir nukreipė jo jauną
širdį nuo Tolstojaus prie
Solovjovo, tačiau Tolsto-
jaus idėjų vis dėlto jis nebu-
vo išsižadėjęs visiškai. Be
kun. Dambrausko ir Stepo-
naitio gyvenimą turėjo ne-
mažai įtekmė dar kun. J.
Tumas, anuomet "Vilties"
redaktorius. Buk kaip būvė,
vis dėlto iš Step. tikėtasi
daug Lietuvoje. Jo biogra-
fas, Liudas Gira, rašo: "Ste-
ponaitis buvo vienas iš pir-
mųjų mūsų jaunųjų rašyto-
jų, kurie duoda nun pradžią
grynos literatūros sričiai,
kurių visų pirmiausias tiks-
las jau nebe vien žadindimas
tautos, visuomenės samo-
nės, bet ir gavinimas, tver-
mas patios dailiosios mūsų
raštinijos." Nėra tat ko stebė-
ties, kad mirus Step., patis
jaunieji mūsų poetai, M.
Vaitkus, J. Mikuckis, S. Ti-
junaitis ir kiti apraudojo šį
smugį eilėmis, kurios ir įėjo
į šią knygtę.

Ištisus, kuo daugiau žmo-
gus giliniesi į socializmo
mokslą ir kuo arčiau prisi-
žiurinėsi socialistų nami-
am ir viesam gyvenimui,
tuo atkaresniu išrodo ir pats
mokslas ir jo išpažintojai. O,
kad darbininkai tiktai nu-
stotų paisyti į žodžius, kad
tik pradėtų žiūrėti į tikrus
rorus ir kasdieninius socia-
listų darbus! Tuomet nusi-
gręžtų šalin nuo jų, kaip grė-
žiasi nuo giliškiečių ir juoda-
simčių. Lietuvių cicilikai
Amerikoje: Bagočiai, Mi-
chelsonai, Pruseikos, Vidi-
kai ir kiti gerai žinomi lietu-
viams savo darbais. Kita-
taučių socialistai galų gale
negeresni už musikius cicili-
kus, nors pas juos regimai
daugiau smegenų, daugiau
užsidegimo, daugiau sąži-
ningumo... — bet taip tik
atrodo, jei pradėsi lyginti
juos su musikiškais cicilikais.

Socialistai Latviuose.

"Rygos Garsas", No. 36,
rašo, jog latvių dienraštis
"Dzim. Vestn." neseniai
apskelbęs karę socializmui
Latviuose. Vyriausia socia-
listų vadovė — pasak dien-
raščio — esanti Vokietijos
social-demokratija, kuri no-
rinti valdyti visų kitų šalių
socialistus. Vokiečių socia-
lismui nerupintis nei-
kiek kitų tautų reikalais, ap-
einą ją vien žydai. Socialistų
akys žydai esą tokia švente-
nybė, kad prieš juos reikią
visiems galvas nulenkti. Ži-
nomas italas, senovės Ro-
mos istorikas G. Ferrero, ra-
šas tiesiog, kad ir pats so-
cializmas atsiradęs iš žydų
dvavios. Marx ir Lasalle bu-
vo žydai. Jaures'o "L'Hu-
manite" esąs žydų leidžia-
mas ir redaguojamas. Vo-
kietijos ir Francijos socia-
listų eilėse daug žydų didžia-
turčių dėlto, kad "gešetas"
to reikalaujamas: mat darbinin-
lai neisą taip aštriai prieš
"savąjį", kaip prieš koki
"atžagareivį". Socializ-
mo mokslas apie "tautų ly-
gybę" esąs vientik tušti žo-
džiai; pačioje Vokietijoje
angiamieji lenkai daugiau
randą užuojautos pas kon-
servativus, nekaip pas so-
cial-demokratus. Vokiečių

social-demokratija einanti
išvien su "pangermanizmu."
Štai kad ir Latviuose.
"Dzim. Vestn." neabejoja,
kad Baltijos vokiečiai moka
pasinaudoti latvių socializ-
mu, platina jį ir palaiką, nes
socializmas kiršinąs latvius
tarp savęs ir prieš vyriausy-
bę ir tokiu būdu padėdąs pa-
laikyti vokiečiams savo vir-
šenybę Latviuose. Dienra-
stis itaria net, kad vokiečiai
išleidžia slaptaji socialistų
laikraštėlis "Cichnia." Pa-
čioje "Cichnioje" esą pakvi-
tuota, kad latvių socialistų
partija gavusi nuo vokiečių
social-demokratijos 2000
markių. "Dzim. Vestn." pa-
taria latviams nustoti ver-
gauti "tarptautinei įstai-
gai," tarnaujančiai daugiau-
siai žydų reikalams.

O ką besakyti apie Lietu-
vą? Nespėjo atgimti Lietu-
vos Social Demokratų Parti-
ja, kaip tuoju pradėjo bu-
čiuotis su... žydais.

"Appeal to Reason" ir humbugas.

Badai labiausiai prasipla-
tinusi pasaulyje socialistų
savaitraščių yra einas iš Gi-
rard'o, Kansas, "Appeal to
Reason": vieno tik "kunigi-
nio" (prieš kun. Bernardą
Vaughan'ą) numerio par-
duota badai 1,400,000 egzem-
pliorių! Musų šiek tiek angli-
škai pramokusieji cicilikai
daugiausiai gudrybių semia
iš šito savaitraščio juk
"Keleiviui" mintį išleisti
"kuniginį" numerį pakisio
ne kas kit, kaip tik Girard'o
organas.

"Appeal to Reason" yra
senas vilkas, pilnas visokių
"humbugų" ir "schemų".
Paminėsim čia vieną.

Martha Moore Avery —
buvusi socialistė ir arti pasi-
pažinusi su visokiais socia-
listų "šposais" — aprašo
("The Common Cause",
October, 1912) Shoaf'o
"švindeli."

Buvę šitaip.
Prasidėjęs McNamarų by-
lai už suardymą dinamitu
Los Angeles'o "Times" na-
mų, "Appeal to Reason" nu-
siuntė į Los Angeles savo
specialį korespondentą, Geo.
H. Shoaf'ą, ne aprašinėti by-
los bėgio, bet susekti faktų
išpaudymui teorijos, kurių
buvo sugalvoję "Appeal to
Reason'o" redaktorius Fred
D. Warren ir amžinas kandi-
datus į Suv. Valstijų prezi-
dendus Eugene V. Debs.

"Teorija" skelbė, buk
"Times'o" namus sudraskę
ne McNamarai, bet kažkio-
kie žmonės, papirkti paties
namų savininko H. G. Otis'o.
Atsibastęs į Los Angeles,
Shoaf tuoju suvertė bėdą
už piktadarybę ant kokio tai
"Tomo Ricco", pusiau mek-
sikeičio, kursai, žinoma, —
jeigu būtų atsiradęs toks
žmogus — nebutų galėjęs,
kaipo ne-pilietis, kabintis
prie "Appeal'o" už apsmėi-
žimą. Apgynimui McNama-
rų, sujieškojimui "Ricco" ir
susekimui viso juodašimtiš-
ko samokso reikėjo pinigų.
Tuoju "Appeal" atspaus-
dino daugiau, kaip du milio-
nu savo "Pagalbos Išleidi-
mo", da-gi priedams surin-
ko 10,000 dol. socializmo
praplatinimui Kalifornijoje
(suprask, tapo pristatyta
dešimts tukstančių dolerių,
už kuriuos reikėjo siųsti
"Appeal" į Kaliforniją).
Vėliau McNamarai prisi-
pažino prie kaltybės — ir vi-
sos "teorijos" tuo pačiu pa-
(Seka ant 7-to pusl.).

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ AMERIKOJE REIKALAI

Po 27-am seimui S.L.R.K.
A. buvo garsinta per organą
"Draugą", kad kuopos pa-
duotų organo Administraci-
jai savo narių adresus, taip-
pat praneštų vardus tu, ku-
rie yra išbraukti. Bet ne vi-
sos kuopos tą darbą atliko.

Net ir dabar aš patėmijau,
jog vis dar yra tokių narių,
kurie nors iš kuopos knygų
yra išbraukti, tačiau vis dar
tebegauna organą. Todėl pa-
tarčiau kuopoms peržiūrėti
knogas ir sulaukyti organą
išbrauktiems šanariams. Taip-
pat patarčiau rinkti se-
kretoriais mokančius gerai
rašyti žmones, nes mačiau
adresus taip parašytus, kad
nei tokios gatvės visai nėra.
Šanariai dažniausiai negau-
na organo dėlto, kad sekre-
toriai negerai parašo jų ad-
resą.

J. Balčiūnas.

A. a. Motiejus Naujalis.

Spalio 29-tą dieną, Nedė-
lioje, 3:30 val. išryto persi-
skyrė su šiuo pasauliu a. a.
Motiejus Naujalis, narys 58-
os kuopos, Curtis Bay, Md.
Numirė jis netikėtai. Nuėjo
gulti sveikas ir linksmas,
bet negalėjo užmigti. Paskui
užmigo — bet jau amžiu-
ni miegu. Nabašnikas laikė
karčiamą ir sūvėjų dirbtu-
vę.

A. B. Radawskas, kp. sekr.

Kuopų susirinkimai:

127 kuopa Cambridge, Mass.
laikys burtinąjį susirinkimą 13
spal. pobažnytinėje salėje.
T. Jasinskis, sekr.

88-a kp., Donora, Pa., laikys
burtinąjį susirinkimą 20 spal. tuo-
ju po sumos bažnytinėje svetainė-
je. Kun. J. Misius, sekr.

57 kp., Exeter Boro, Pa., laikys
burtinąjį susirinkimą 20 d. spali-
nio Jurgio Zvirblio svetainėje 4-tą
valandą popiet. Bys svarbių reika-
lų aptarti.

11 kp., Waterbury, Conn., laikys
burtinąjį susirinkimą 13 spalio
parapijos mokykloje antrame gy-
venime. Pranas Šopis, sekr.

49 kp., Reading, Pa., laikys
burtinąjį susirinkimą 20 d. spalio
antrą valandą popiet pas kuopos
sektorių A. Jakučonį. P. S.

25 kuopa, Miners Mills, Pa., lai-
kys burtinąjį susirinkimą subato-
je 19 spalio 7 val. vakare pas
Noreiką, 34 W. Thomas st.

9 kuopa, Bridgeport, Conn., lai-
kys savo burtinąjį susirinkimą ne-
dėdienyje 13 d. spalio ketvirtą
valandą popiet bažnyčios prie-
sienyje. Prieš atidarant mitingą
bus traukimas penkių dolerių. Kas tu-
ri tikiety, lai ateina.

90-toji kp., Hazelton, Pa., laikys
burtinąjį susirinkimą subatos va-
kare, 19 spalio, 7 val. vakare pas
Igną Degutį. Sekr. J. Šergalis.

31-moji kuopa, Mahanoy City,
Pa., laikys susirinkimą 23 d. spa-
lio parapijos mokykloje 7 val.
vakare. J. T. Vitkauskas, sekr.

77-oji kp., Swoyers—Brodrick,
Pa., laikys savo susirinkimą nedė-
lioje 20 d. spal. 3 val. popiet T.
Antanaičio svetainėje. Meldžiū
ateiti visiems su knygutėmis, nes
bus atitašomos klaidos.

74-ta kp., Shaft, Pa., laikys bur-
tinąjį susirinkimą nedėdienį 20
d. spalio, 2-ą val. po pietų, žemū-
nės pečės moksleinė.

7-ta kp., Pittston, Pa., laikys su-
sirinkimą nedėdienį 20 d. spalio,
tuoj po pamaldų, bažnytinėje sve-
tainėje. Komitetas.

47-ta kp., Mt. Carmel, Pa., laikys
susirinkimą nedėdienį 20 d. spa-
lio, tuoju po pamaldų, bažnyti-
nėje svetainėje.

98 kp., Worcester, Mass., laikys
4-tą burtinąjį susirinkimą, 20-tą

d. spalio, 3-čią val. po pietų, pas
p. J. Bendoraitį, po No. 11 Lodi
st. Komitetas.

26-ta kp., Lewiston, Me. Laikys
susirinkimą nedėdienį 20 d. spa-
lio, 2-ą val. po pietų, šv. Baltra-
miejaus salėje, po No. 223 Lisbon
st. Kviečiu susirinkti visus narius
ir atsivesti naujus prisirašyti.
M. Čerėskėvičius, Sekr.

24 kuopa, Minersville, Pa., Nedė-
dienyje, spalio 20-tą dieną, Mai-
nierių salėje, 3 valandą po pietų.
Kviečiame visus narius ateiti ir
naujus atsivesti prisirašyti.
J. Mikutavičius, sekr.

107-oji kuopa, Waterbury, Ct.,
laikys savo burtinąjį susirinkimą
Nedėlioje, 20-tą d. spalio, pirmą
val. popietų, parapijinėje svetai-
nėje. Meldžiū visų ateiti ant susirin-
kimo ir pakvitavonių knygutes at-
sinešti. Taip-gi atsiųsime ir jus
draugai ir draugės, jeigu ir vėl
taip savo mokesčių mokėsite kam
papuola, tai aš už tai neatsakysiu,
kurio mokeskis prašus. Potam iš
manęs neįeškokit, kad liksite iš-
braukti ar suspenduoti.

75 kp., Wanamie, Pa., Nedėdienį
20 d. spalio, 2-ą val. popietų,
p. Frankos svetainėje. Prašau vi-
sus susirinkti ir naujų atsivesti.
Juozas Vosylius, sekr.

93-čia kp., Easton, Pa. Laikys
burtinąjį susirinkimą nedėdienį
20-tą d. spalio, 2-ą val. po pietų
pas kuopos sekretorių J. Skirman-
tą, 21 N. Union st. Kviečiama vi-
sus susirinkti ir naujų atsivesti.
J. Skirmantas, sekr.

103-čia kp., Rochester, N. Y.,
Laikys burtinąjį susirinkimą ne-
dėdienį 20 d. spalio, tuoju po su-
mai, bažnytinėje salėje. Kviečiu
visus susirinkti ir naujus atsivesti.
Taip-gi primenu, kad jeigu ku-
kuriu reiks kolekтуoti duokles
namų, nuo tų imsiu po 10c. už ko-
lektavimą. P. Medžiukas, sek.

120-ta kp. Jersey City, N. J.,
Laikys burtinąjį susirinkimą se-
redoje, 23 d. spalio, Bažnytinėje sa-
lėje, 8-tą val. vakare. Kviečiu vi-
sus narius ir naujus atsivesti.
J. Stanionis, sekr.

17-ta kp. Wilkes-Barre, Pa., lai-
kys burtinąjį susirinkimą 20 d.
spalio, 4-tą val. po pietų, bažnyti-
nėje salėje. J. Stulgaitis, sekr.

SUSIV. L.R.K.A. CENTRO VALDYBOS ADRESAI.

PREZIDENTAS:
Jonas Rikteraitis,
91 Congress ave.,
Waterbury, Conn.

VICE-PREZIDENTAS:
Mateušas Toluba,
1139 Wyom'ag Ave.,
Exeter Boro, Pa.

SEKRETORIUS:
Juozas S. Vasiliauskas,
112 N. Greene st.,
Baltimore, Md.

KASININKAS Pranas Burba,
456—458 Main st., Edwardsville,
Wilkes-Barre, Pa.

KASOS GLOBEJAI:
Jonas Jaroševičius,
Love Farm, Washington st.,
Walpole, Mass.

Kazys J. Krusinskas,
457 — 17th st.,
Brooklyn, N. Y.

KNYGIUS: Kun. S. J. Struckus,
P. O. Wanamie, Pa.

DVASIS. VAD. Kun. J. Dumėna,
P. O. Minersville, Pa.

**Susivienijimo Lietuvių R.K.A.
Amerikoje, Vice-Pirmininkai**
— Organizatoriai.

New York valstijos K. J. K.
šinskas,
Massachusetts—J. B. Valuko,
Pennsylvania—Kun. S. Stru-
tus ir J. Tumasonis.

Illinois — S. A. Piliackas ir
Kadzievskis.

Maryland—Kun. J. Lietuvninkas
Ohio — J. Salėius,
Maine — S. Šabanas.

New Hampshire—Justinas Tyla,
Connecticut—S. Cibulskis,
New Jersey—A. Staknevičius.

DIDELIS BALIUS!

Donora, Pa. Atsibus Subato
26 d. Spalio (Oct.), 1912, Bani
Svetainėje. Nuširdžiai yra ky-
čiama visus lietuvius ir lietuvių
vietinius, o taip-gi ir iš aplink
miestelių, atsilankyti

HUCKLEBERRY FINNAS

Apsysaka.

Vertė JONAS KMITAS.

Sunešus man visus daiktus į bakužę, jau pradėjo temti. Beverdant vakariene, senis vis traukė iš bonkos ir juo labiau kaito nuo degtinės, juo smarkiau rugojo ant valdžios.

— Ir tai vadinasi valdžia! — kalbėjo, — o į ką ji pa-naši? Nori atimti nuo tėvo sunų, kurio auklėjimui išdėta tiek rūpesčių, vargo ir išlaidų. Ir kada vaikas jau priau-go, kada jau pradės kiek uždarbiuoti, kad tėvui kiek nors atlyginus, valdžia liepė jį nuo tėvo atimti. Ir tai vadinasi valdžia! Bet čia dar neviskas. Valdžia šelpia taji Thatcherį ir leidžia jam užtūrėti mano nuosavybę. Taip el-giasi — valdžia! Valdžia ima žmogų, turintį šešis tuks-tančius suviršum dolerių, ir įkiša į šitokią pašiurę ir liepia jam nešioti tokius drabužius, kokiuose ir meitelis nenorė-tų vaikščioti. Sako, kad tai valdžia! O dėlko taip mane skriaudžia? Argi jau aš negaliu atgauti savo teisių? Kar-tais man pareina mintin, ar ne geriau būtų pametus šitą šalį visados. O taip! Pasakiau tai Thatcheriui tiesiog į akis. Ir ne tik tai jis vienas tai girdėjo, bet visi, kurie ten buvo, ir gali tai paliudyti. Pasakiau taip: Pamatysite, jei neįsiskraustysiu iš šitos prakeiktos šalies ant visados. Tik žiūrėkit, kokia mano skrybelė, jei tik galima ją taip pava-dinti. Tai ne skrybelė, kaip reiktų būti, tai kamino skylė, iš kurios kyšo mano galva. Žiūrėkit, sakau, ir tai — aš — vienas turtingiausių žmonių (jei man atiduotų mano nuosavybę) turiu dėvėti tokią skrybelę! Nėr ką sakyti, puiki valdžia! Tik paklausykite, kas čia dedasi. Atva-žiavo čia liuosas nigeris iš Ohio, mulatas, beveik suvis baltas. Marškiniai ant jo baltutėliai, kaip sniegas, o skry-belė tai žiba, kaip veidrodis. Visame mieste nerastum to- go dabitos. Ir laikrodžių turėjo auksinį ir lazduotę sidab-riniu bumburu. Nugį tikras didžiaturtis. Na ir ką? Pa-sakoja, kad tai kolegijos profesorius, moka keletą kalbų, galvočius. Bet dar ne viskas. Sako, kad jis ten namie turi teisę... balsuoti. To tai jau per daug. Prie ko tai priei, nusėčiau sau. O lygiai būta rinkimų dienos. Ir aš nuėjau balsuoti, jei negrįšiu kur girtas pakelėj, bet kada man pa-sakė, kad yra tokia valstija, kur nigeris gali balsuoti, — tai tyčia nėjau balsuoti ir nebalsuosiu kol gyvas! Lygiai taip ir pasakiau, žodis į žodį: tegul tėvynė žuva, aš nei- grįštu nepakrūtysiu, — kol gyvas! Visi tai girdėjo. O rei-kėjo matyti, kaip tasai nigeris buvo pasiputęs. Ar tikėtu-mete? Nesitraukė man iš kelio, kol jį nenustumiau šalin. Klausiu aš žmonių: norėčiau žinoti, dėlko to nigerio nepar-duoda? Ir kas man atsakytą, kaip jums rodosi? Ugi — valdžia neleidžia jo parduoti, kol neišbys pas mus pusės metų. Ir tai valdžia, kuri negali parduoti nigerio, kada tik nori. Vadinasi, valdžia turi laukti šešis mėnesius, kol jis teisę paimiti už sprando tokį niekšą baltais marški-niais, nigerį ir —

Čia tėtis beposteringaudamas paslydo, o kadangi jo kojos jau buvo netvirtos, tai įkrito tiesiog į statinę su laš-niais. Susikulė pusėtinai, taigi keikė ir nigerį, ir valdžią, o galų gale ir statinę, kurią smarkiai spyrė su koja. Bet neapsvarstęs spyrė tuo batu, iš kurio kyškojo du pirštai. Kaip pradės kilioti ir keikti išaujo! Paskui patasai pa-sakoja, kad dar niekados taip pasekmingai neburnojęs. Buvo musų apilinkėj senis Sowberry Haganas, kuriam labai sekėsi keikti. Tėtis sakė, kad tą vakarą, tai net jį perviršijęs. Gal ir teisybė, o gal tėtis tik gyresis.

Pavakarieniavęs tėtis vėl ėmėsi už bonkutes ir sakė, kad dar užteks degtinės drebančiai karštingei pagauti. Jis taip visados sakydavo. Man nurodė, kad į kokią valandą tris be nuovokos, o tąsyk pavogsiu nuo jo raktą arba pa-paigsiu pianti skylę. Grė ir gėrė, kol nekrito ant patalo. Deja, maža ką miegojo, daugiausia tik unksė ir dejavo. Belaikdamas pailsau ir užmigau, neužputęs nė žvakės.

Nežinau kaip ilgai miegojau, tik baisus riksmas mane prikėlė. Pamačiau tėtį, kaip išvertęs akis bastėsi po stu-bą ir šaukė, kad apginčiau jį nuo gyvačių, kurios buk rai-čiojosi po aslą ir graibė jį už kinkų. Kartais smarkiai klykdamas pašokdavo, girdi, igylė jam į veidą. Tečiaus aš nemačiau neivienos gyvatės. Jis trankėsi po stubą ir šukavo: "Atimk, numesk ją šalin! Gilia man į sprandą!" Aš dar niekadoms nebuvau matęs, kad žmogus galėtų taip baisiai išrodyti. Galop jis pailsio ir sunkiai kvėpuodamas parpuolė ant žemės. Paskui pradėjo raičioties ir spardy-ties, sakydamas, kad velniai jį nori pagriebti. Visiškai pailsęs jau negalėjo nei pasikrutinti, tik graudžiai dejavo. Išgirdau eypint apuokus ir staigiai vilkus krumuose, ir man buvo neapsakomai bangu. Tėtis gulėjo kampe. Pa-lengvėlė jį pakėlė galvą ir klausėsi. Staiga pradėjo ty-tai kuždėti:

— Trampu — trampu — trampu — ateina numirėliai. — manęs jiesko, bet aš neisiu. O! jau atėjo! Neimkit ma- — nejudinkit! Šalin su savo rankomis — kokios šaltos! — aleiskit mane varguoli!

Taip maldaudamas, kad paleistų, tėtis nurėpliojo po alu, susisuko į paklodę ir ėmė raičioties po stubą, vis gai-liai atsiprašinėdamas, kad jį paleistų. Paskui ėmė verk-ti. Net per paklodę buvo girdėt. Staiga atstisojo baisiai apsidairė ir šoko ant manęs. Sakė, aš esąs mirties ange-las, tai jis turįs mane užmušti, kad daugiau jo nevargin-čiau. Atsilenkęs aštrų peilį, gaudė mane po stubą. Dova-ri aš prašiau, kad aš Huckas, jo sunus. Jis atsakė bai-ri, griežniau kvatojimu, šukavo ir keikė ir butinai no-mo mane pagauti. Kartą praspūdus man pro jo pažastę, jis jau nutvėrė mane už apykyklės. Rodėsi man, kad aš sveiks — dingęs. Bet laimingai išsineriau iš trinityų

ir vėl ištrukau iš jo nagų. Galų gale tėtis visiškai panės-krito ant grindų, parėmė pečiai duris ir neišleisdamas peilio iš rankų, sakė, kad butinai mane užmuš, vos tik kiek atsilsės.

Jis greitai užmigo. Vos — vos atsikvėpdamas, kad jo neprikėlus, aš pasistojau ant sulūžusios kedės ir nusikabi-nau nuo sienos šautuvą. Apžiūrėjęs ar prikimštas, atsisė-dau ant žemės, šautuvo vamzdį atkreipiau tiesiog į tėtį ir laukiau, ar nepabus. O kaip palengvėlė slinko tosios va-landos!

VII.

Laukiama kažkokio žmogaus. — Užvakintas bakužėje. — Prieranga. — Pasilsys. —

— Kelkis! Kas tau yra? Atidarys akis, apsižvalgiau ir norėjau atsiminti, kur esmi. Saulė jau augstai pakilo, o aš buvau bemiegas. Pas mane stovėjo tėtis. Išrodė suruges ir nesmagus. — Ką tu veiki su tuo šautuvu? — užklauso. Apsvarstęs, kad jį niko nepamena, atsakiau: — Kasžinąs čia norėjo ineit, tai aš dabojau. — Dėlko manęs neprikėlei? — Mėginau, bet nepasisekė. Negalėjau jusų prita-syti.

— Na, tiek to. Negaišuok čia visą dieną, tik eik pa-žiūrėk, ar nepasigavo kokia žuvis pusryčiams. Aš tuoj ateisiu.

Atrakino duris, ir aš sprudau į paupį. Pakraščiais plaukė šakos, žievės ir kitokie daiktai, iš ko išspėjau, kad vanduo buvo pakilęs. Dėlko aš dabar nė mieste! Tai būtų pelno. Pavasario tvanka man vis atnešdavo pusėtiną gro-bį. Vos tik upė kiek patvinsta, tai tuoj vanduo neša vi-sokios rūšies medžius. Kartais budavo pasigauni po ke-lioliką sumuštų rąstų.

Eidamas krantu, aš dabojau tėvą ir žiūrėjau į upe. Ugi štai plaukia, kaip gulbė, puiki valtis, kokios keturio-likos pėdų ilgio. Kaip varlė nėria ir vandenį ir bematant įsirioglinau į valtį. Kada priplaukiau prie krašto, dar tē-čio nebuvo matyti. Vairuodamas prie mažo užkaborio, apaugusio berželiais ir krumais, aš pasirizau paslėpti valtį ir atsitikus progai pabėgti, maniau nuplaukti pavandeniu kokią penkiasdešimt mylių ir vjetą, kuri jau man buvo pa-žįstama. Vis tik geriau, negu eiti pėkščiam.

Užkaborys buvo netoli bakužės, taigi man vis buvo bangu, kad tėtis manęs nepamatyti. Vos prižiūri valtį ir išlipau ant kranto, žiuriu, ugi tėtis stovi ant tako ir taiko iš šaudyklės į paukštį. Nematė nei manęs nei valtės. Tik iškoliojo mane, kad nieko neveikiu, bet atsakiau, kad įkirtau į vandenį ir dėlto neapžiūrėjau meškerių. Numa-niau, kad pastebėjęs šlapias drapanas, klausinės, kas man atsitiko. Nukabinę nuo meškerių penketą diktokų žuvų, parėjova pusryčiautų.

Pavalgęs tėtis atsiliepė: — Jeigu dar syki kas nors čia sukysis aplink musų bakužę, tai tuojau mane prikelk, suprantai? Tas žmogus ką nors blogo čia rengia. O kam šaudyklė? Žiūrėk, kad mane prikeltum!

Tai pasakęs, tėtis ėjo prigult, bet jo žodžiai pakišo man tulą mintį. Apypietė nuėjova su tėčiu ant kranto. Upė smarkiai tekėjo ir nešė daug visokių medžių. Ugi, žiuriva, atplaukia troptas iš devynių rąstų. Prisiirėva val-čia prie tropto ir ištraukėva ant kranto. Paskui parėjova pietauti. Kitoks žmogus tai laukyt visą dieną, ar vanduo ko daugiau neatneš, bet musų tėtis ne toks. Jam pakako šiandien ir devynių rąstų. Taigi skubinosi miestam juos parduoti. Užrakino mane bakužėje ir prisirišęs troptą prie valtės kėlėsi į anąją pusę. Galėjo būti kokia trečia va-landa popiet. Tikrai numaniau, kad tėtis šiandien nesu-grįš. Palaukęs kiek, kol tėtis nusiirs teltis, susiradau sa-vo-piuklą ir toliau variau darbą. Pirmiau negu tėtis per-sikėlė per upę, jau aš išlindau iš bakužės. Jo troptas išro-dė, kaip tamsus taškas, kurs nyko anam pakraštyje.

Ilgai negaišuodamas perkrausčiau ir savo valtį žak miltų, paltį lašinių, degtinę, cukrų, kavą, paraką ir kulkas. Paskui dar pasiėmiau patalus, pagalgę, paklodę, kibirą, indą vandeniui, padarytą iš išskaptuoto dyno, blekinį in-delį, piuklą, puoduką kavai, katilaitį, meškeres, degtukus ir daugelį kitokių smulkmenų, turinčių šiek tiek vertės. Iš-krasčiau viską. Norėjau pasiimti ir kirvį, kurs buvo pa-dėtas pas malkų kruvą, bet apsvartęs palikau jį ant vie-tos dėlei svarbių priežasčių. Galop pasiėmęs muškietą, visiškai buvau pasirėngęs į kelionę.

Benešiodamas tiek daiktų, numyniau pusėtiną taką, kurį stropiai užbarščiau ir išlyginau. Paskui idėjau atgal į skylę išpiautą medžio gabalą ir parėmiau akmeniu, nes bakužės siena truputį iškrypo toj vietoj. Tolesnis mano takas į upę buvo apaugęs smulkia žole, tai nei pėdsako ant jos neliko. Pasiėmęs šaudyklę, nuėjau į girią, kad nušovus kokią paukštį kelionei. Štai pamačiau diktoką paršą, kurs pabėgęs nuo farmų, virto visai laukiniu, kaip tankiai musų krašte atsistinka. Nušovęs jį, parsinešiau namon.

Paskui danu kapoti kirviu duris, kad net skiedros lakstė. Suramtes duris pusėtinai, nusinešiau paršą stu-bon, kirviu prakirtau jam gerkle ir palaukiau, kol pribėgo pilna asla kraują. Prigrūdęs seną žaką akmenimis, pa-dažiau jį kraujuose ir nuvilkau taku į upę. Ten mečiau jį į vandenį, ir tuoj paskendo. Gaila, kad ten nebuvo Tamu-kio Sawyerio, nes jis baisiai mėgsta tokius daiktus, kur reikia vaidentuvės ir apsvartymo.

Paskandinęs žaką, išpešiau sau kiek plaukų, prilipi-nau prie kruvinų kirviu ir mečiau kirvį į kampą. Tasyk užsidėjau paršą ant pečių, apsuptą jį, tartum koki kudi-kį, skvermais savo trinityčių, kad kraujas nebėgtų, ir nune-(Toliau bus.)

First National Bank

PUBLIC SQUARE
Wilkes-Barre, Pa.

UNITED STATES DEPOSITORY

KAPITOLAS \$375,000.00

Perviršis ir nepa-

dalyta nauda 490,000.00

Už sudėtus pinigų moka 3-čią

nuosimti.

WM. S. McLEAN, President,

FRANCIS DOUGLAS, Cashier

R. H. Morgan

Išdirbėjas Kepa-

rių, Kukardų, Vė-

liavų, Antspaudų,

Varpų ir kitų tam

panašių dalykų.

Reikalauk Kata-

logo..

R. H. MORGAN,

13 N. Main St.,

SHENANDOAH, PENN'A.

KRAJAVI ŠKAPLIERIAI.

Kraji škaplieriai, pargaben-

ti iš Lietuvos. Parsiduoda po 25c.

tuzinas; agentams prisitūnčiam

probes už dyką.

Trejankos (trejos devynios),

visiems žinomos Palangos aptie-

kos, parsiduoda po 25c. pakelis,

arba būtinis svaro. Pardavi-

kams duodam 3 svarus arba 12

pakelių už \$1.50.

Popiera laišku rašymui, su vi-

sokiais pasveikinimais ir su tam

pritaikantiems dailemėms, su

gratimais kvietimais ir su visor-

kiais paveikslėliais, parsiduoda 12

popierių su konvertais už 25c., 6

tuzinai už \$1.00.

1000 popierių, be kopertų \$5.00

1000 popierių, su kopertais. \$6.00

Užlaikome visokių knygų ir vi-

sokių paviniavinių, knygų alfo-

retų ir visokių stailinių. Agen-

tams duodam nuo visokių tavorų

gerą nuosimtį. Adresuokite:

K. J. INTAS

P.O. Box 1724 New, York

Wilkes-Barre

Deposit & Savings

BANK,

71 PUBLIC SQUARE,

WILKES-BARRE, PA.

Kapitolas \$150,000.00

Perviršis 500,000.00

Depozitai 2,700,000.00

Moka 3-čią nuosimtį nuo sudėtų

joje pinigų.

Banka atdara kasdien nuo 9 ry-

to iki 3 popietu. subatomis nuo

9—12 vidurdienyje ir nuo 7 val.

vakare iki 8.

Galima susikalbėti lenkiškai ir

ietuviškai.

STEREOSKOPAI ARBA TELESKOPAI

Jeigu neturi mano katalogo, tai

prisiųsk už 2c. paštine markę, o

aptursi didelį puikų katalogą,

kurame rasi kainas geriausių Ar-

monikų, Skripkų, Triubų ir dau-

gybė kitiškių Muzikališkų Ins-

trumentų. Tai gi eysto aukso

Sliubinių Žiedų, Žiegorių, Lenciu-

gų, Spilkų, Kolikų, Kompass auk-

sinių ir paausutų, gerų Britvų,

visokio skyriaus drukuojamų ma-

šinukų, Albumų protretams, Is-

toriškų knygų ir Maldaknygių,

kokių tik randasi lietuvių kalboj.

Grazių popierių Grumatų rašymui

su puikiaisiais apskaitymais ir

dainomis su drukuotais aplink

konvertais, tuzinas už 25c., penki

tuzinai už \$1.00. Popierios su pa-

auksuotomis kvietimais 50c. tuzi-

nas. Turiu Teleskopų su paveiks-

lais parodančiais Kristaus kandelį

ir daugybę didžiausiais miestais

sviete. Kas priuęs \$3.00 aptursi

Teleskopą ir 100 paveikslų, o Te-

leskopas yra naudingas turēt ko-

name name. Stornikams, agentams

ir pedlioriams parduodu visokių

tavorų labai pigiai. Reikalaukite

visko pas tikrą lietuvi, o gausite

teisingus tavorus.

W. WADELIS.

112 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Tu mane

Iszgelbejai!

KAIP VISOKI DAKTARAI, PROFESORIAI IR

JUJ VAIŠTAI NEGALEJO IŠGYDYTI!

Teip raso žmonės, išgydyti nuo visokių ligų.

GARBINGAS DAKTARIS Širdinai dėkavojo už labai gerus liekardus ir išgydymą

mano moteries. Dabar parašau visa teisybę: iki 85 metų gyvauju su savo pūdele

Vardavoje, bet ji per kintus dienas mūlovis virgo, net lovoj gulidama. Kad išgydyti kre-

pinau prie Profesorius Dr. Baranaskio, Varšuvą. Ištyrėjęs užrašė vaistus ir pasakė,

kad Nigrena, neįgydoma liga. Vėliau nusidaviau prie Dr. Grudziusko ir teipat prie paties

Ordinariaus Sreutos Dviesi ėgonuolio Dr. Krukavicko, kurie Ištyrę ligą, pasakė kaip ir

Profesorius kad nigrena neįgydoma. Amerikoje apart kitų buvau pas Dr. Rubin: nors

užrašė liekardus, bet pasakė: bereiklio kasuotis, nes liga neįgydoma. Vienok ir po to

troškau, kad savo mieta pūdele nors ant senatvės išgydyčiau. Ir štai 1912 metais yra dideli

mama slarba, kaip iš dangaus. Kaip visas svietas stovi, tai atsiduro vienasias Daktaras,

Phil M. Kliniko, kuris Ištyrė mano pūdele kaip nieks negalėjo pagelbėti. Dabar tikrai

galia pasakyti, kad moterišką visaiškai sveika, išgydyti ir dėkavojame už suteiktą gerą

sveikatą.

Ant. Zarzyckis su Motere ir Dukrele, 138 High St., New Britain, Conn.

AŠ FRANK POŠKA, dėkavodamas danieli, kad skaudėjimą nuo romatizmo smariuose,

rankose, teip pat mēlungio ir nūryų Ištyrė, kumė kintimo mane per 18 mėnesių. Da-

bar jaučiuosi visai sveikas, nuo ligos išsijau ir neturėtingų, kad esi labai geras daktaras

ir savo draugams pasiūlyti kaip patselmingai Klinikas išgydo

Su pasveikinimu Mr. Frank Poška, Box 4, Farley, Mass.

QUODOTINAS DAKTARIS Apurčiau liekardus, kurias bevaruojant nustojo skaudėti

man kėtinės, kousulys ir galvos skaudėjimas. Dėkavimas, Linkio Tamistai laisvės.

Su gaudone P. Sakalauskas, 3231 Emerald Ave., Chicago, Ill.

Didelis daugybės padėkavimų atelna kasdiena, tik dėl mažumo vietos negalima

sutaipinti, nors ir prašo. KAIP KITI NEJSTENGĖ, TAI KLINIKAS TRUMPAM LAIKE

IR TUOS IŠGYDĖ.

KAM SIRGT IR VARGINTIS, KAD KLINIKAS IR TAVE GALI IŠGYDYTI, TIK

ATSIŠAUK ASABIŠKAI, arba Ietuviškai parašant kas konkia, nelauk ilgiau.

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC paties gubernatoriaus legalizotas, apie

tai tikrai galima tikėti.

GERESNIO DAKTARO IR LIEKARSTŲ kaip KLINIKO negalite rast. KAD JAU-

TIESI koki nors nesveikumą, bet liga vargina ir tikrai nori būti sveikas, tad kad

Kliniko Daktaras specializiką priėmė, kad tave gali išgydyti, tad gali tikėti, jog aptu-

rėsi nuo Profesionalio Daktaro gydymą ir priitaikytas, specializiką sutaisytas liekardus,

kurios kaip tuksantūsiu jau paliosavo teip ir tave gali paliosuoti nuo liuosų jungo, šviežiai

užpūlusiu arba ir užsėdėję visokių ligų, teipat nuo: niežėjimo kuno, negero kraujo, silpų

ir nesveikų nervų, skaudėjimo ir svajinio galvos, nedirbimo ir užkietėjimo vidurių. Nuo

suaugusių šiltes neteigimo, nerimastingumo abotės ir tylio nusilpėjimo, skaudėjimo

striešnos, kolios bet rankose ir apgimimo, kosėjimo, skropliavimo-bronchitės, visokių sil-

pų, inkstų ir užkietėjimų pasupty ligų ir kitų, kurios tik varginimu žmonių užpūla, vi-

sas išgydomas ligas. BE PEILIO, BE OPERACIJOS. SEKRETAI UŽLAIKOMI.

Visada reikia adresuoti teip:

The PHILADELPHIA M. CLINIC

1117 Walnut St. Philadelphia, Pa.

Valandos: Nuo 10 iki 4 piet. Nedėliojie nuo 10 iki 3. Vakariais Ular. ir Pēt. nuo 6-8.

Šitas apgaršinimas ir padėkavonės teisingos. Klinikai galit tikėti.

Norintieji Mokslo Lietuviai, Tėmykite!

"ŽMONIŲ KNYGYNAS" -- 8 KNYGOS UŽ RUBLJ.

Seinuose, Suvalkų gub., leidžiama

katalikiškas "Žmonių Knygnas", t. y.

žmonėms skiriamai naudingi raštai, ku-

rių per metus išleis 8 knygtes. Kny-

gtės rupestingai parengtos, žmonių

supratimui pritaikytos, o turinys gana

įvairus. Štai pernai 1911 metais išėjo

tikios knygtės:

1. Pasaulio pradžia. Šioje knygtėje

plačiai ir suprantamai parašyta apie

pasaulio sutvėrimą, kaip mokyti žmo-

nėms mano apie pasaulio atsiradimą ir

Wilson'as ir Roosevelt'as Chicagoje.

Praeitą savaitę mūsų mėsą aplankė du kandidatai prezidentus: četverge viešjo Wilson'as, o subatoje—Roosevelt'as. Demokratai priėmė Wilson'ą su didele iškilme. Vakare Wilson'as laikė ilgą prkalbą, kurioje labai išgyrė ateivius ir tokiu būdu atspirė klausytojų užjėidimą, kurį buvo padarę lenkams, slavokams, ir italams savo Suv. Valstijų istorijoje.

Roosevelt'ą irgi priėmė su nemažu truksmu.

"Audra Giedroje".

Praeitą nedėdienį, 13 spal., Hull House teatre Dramos Draugija statė T. Rutkovskio farsą: "Audra Giedroje." Žmonių prisirinko artipilnė salė, nors vertėjo prisirinkti daugiau, nes vaidinimas buvo ištisų geras. Geriausiai, nes tikrai artistiška, savo roles atliko J. Briedis (Antanas Kupetys) ir B. Vaitiekūnas (senis Bertasius). Kiti artistai vaidino irgi gerai.

Prieš, po ir tarp aktų p. A. Pocius labai artistiška atgrojo vargonais: Bach'o: "Toccata et Fuga", overtūrą "William Tell" (Buck'o transskripcijoje), Mendelssohn'o "Adagio" ir "Andante" ir sonatos F min., W. Faulkes'o: "Prelude Heroic" ir to paties autoriaus "March" op. 133.

Dramos Draugijai vilijame ir toliau kelti mūsų scenos daile.

DRAMOS DRAUGIJA.

Stato antru kart ant scenos (ant reikalavimo daugelio žmonių, kurie negalėjo matyti pirmą kartą lošiant), komedija trijų veiksmių vardu: "Gyvieji Nabašninkai" nedėlioj 20 d., spalį 1912. Šv. Jurgio parap. svetainė, prie 32-ro pl. ir Auburn ave. Lošimas prasidės lygiai 7:30 val. vakare. Tikietai po 25c. ir augščiau, po perstatymui, lietuviški ir kiti šokiai, gera muzika.

Daugeliui apgailstaujant kad neteko matyti lošiant "Gyvyų Nabašninkų", todėl "Dramos" Draugija pasirupino antru kart sulūsti ant Bridgeporto visiems žinomą šv. Jurgio svetainę, kur galės didesnis skaitlis žmonių pamatyti šią taip žingėdų veiklą lošiant per geriausius lietuviškus artistus. Pamatykite kiek baimės ir juokų padarė nabašninkai. Kviečia visus

Komitetas.

Aš, Konstancija Samuloničiū, pajieškau savo pažįstamo, Konstanto Pareškio; jis buvo atvažinęs pas mane 1 d. rugpjūčio, 1912 m. ir apdovanojęs mane šliubiniiais žiedais, prisizadėdamas su manim apvesti. Bet pabuvęs kelias dienas išvažiovo nežinia kur. Dabar turiu labai svarbų priejoreikala. Jeigu kas apie jį praneštų, arba jis pats atsiskautų, busiu labai dėkinga.

Konstancija Samuloničiū, 139 South St., Orange, Mass.

Aš, Jonas Lukošius, pajieškau savo pusbrolio Kazimiero Babyšio, paeina iš Kauno gub., Šiaulių av., Šaukėnų par., Surminų dvab. Meldžiu atsiskauti ant šio adreso:

Jonas Lukošius, 717 W. 18th st., Chicago, Ill.

(Tasa nuo 1-o pusl.)

keliavo į Turkijos pasienį. Ta-pat esama ir Serbijos sostinėje Belgrade.

eraių kariumenė pasienyje.

Šimtas dvidešimt penki tukstančiai Graikijos karių sutraukti Turkijos pasienin. Be to, dar 30,000 yra rengiama karėn.

Keturių Balkanų viešpatijėlių reikalavimai.

Iš Paryžiaus duoda žinoti, jog Graikija, Bulgarija, Serbija ir Černogorija savo ultimatumu reikalavusios nuo turkų sekančių daiktų:

Padalinimo Europos Turkijos ir provincijas sulig taunomis;

Paskyrimo gubernatorių šveicarų arba belgų krikščionių;

Lygybės visų tikėjimų mokyklų;

Lygybės atstovavimo turkų parlamente;

Prileidimo krikščionių į visas valdžias vietas;

Sudarymo krikščionių skyrių kariumenėje.

ITALIJA.

Iš Tripolio ateina žinia, jog italų kariiviai po generolu Reisoli'u paėmė strategijos vietas į vakarus nuo Der-nos. Turkai ir arabai turėję daug užmuštųjų, italai-gi turėję tik kelis užmuštus ir sužeistus.

MEKSIKO.

Vyriausybė pradėjo tarybas su Zapata. Taip bent pranešta Washington'o už-

sienių reikalų ministerijai. Praeitą savaitę 1,800 maištininkų po Cheche Camos'u apsiatė 150 valdžios karių ties Herma ir išmušė 133. Tarp užmuštųjų buvo pulkininkas Tello. Maištininkai pakorė jo kuną ant telegrafo stulpo. Aštuoniolika karių tapo paimta nelaisvėn; jiems nukapota ausis. Vėlavos nešėjas nenorėjo pasiduoti ir tapo nušautas.

Naujas maištininkų vadas Meksikoje.

Paskutiniu laiku pakėlė ginklą prieš Maderos valdžią Vicente Segura, turtingas bulių kovų platintojas ir žemės savininkas. Jis pradėjo kelti maištą Tamaulipas'o valstijoje. Jis neseniai pardavė vieną savo ukį už 250 t. dol. ir gautus pinigus vartoja nupirkimui ginklų ir amunicijos.

Geležinkelis, einas iš Meksikos miesto į Juarez'ą, vėl tapo suardytas. Tokiu būdu Juarez vėl tapo atkirtas nuo kitų miestų. Gen. Inez Salazar viešpatauja Cacas Grandes apygardoje, kur randasi mormonų kolonija. Generolas Orozco yra Coahuiloje.

Visutinis straikas Peruvijoje.

Callao mieste, Peruvijoje, ištiko visutinis straikas. Su-straikavo net policija. Pramonija visai sustabdyta. Straikiniukai uždarė visas dirbtuves ir sustabdė vežimą. Prie laivų kraustymo dirbti nėra kam. Padėjimas sunkus.

EDMUNDO STEPONAČIO RAŠTAI

Pilnas posmerstinis eilių ir prozos rinkinys, jau atspausťas.

Kaina tik \$1.00

Tuos, mes jaunučio poetos, poezijos žiedus, galima gauti pas:

AL. STEPONAČIS,

745 Glenmore ave.,

Brooklyn, N. Y.

NEW CITY SAVINGS BANK OF CHICAGO, ILL.

BANKINIS NAMAS 4601-3 Ashland ave., Chicago

ČIONAI YRA PAAIŠKINTA KĄ MŪSŲ BANKAS VEIKIA:

Moka 3 nuosimty už sudėtus taupymui pinigus, du kartu įmetus, po 1 Sausio ir 1 Liepos. Galite pradėti taupyti nuo vieno dolerio ir augščiau.

Biznieriams už sudėtus pinigus duodame čekių knygtę iš kurios galima rašyti čekius ir jie tinka visur. Skoliname pinigus ant Chicagoje esančių prapėčių ir ant lengvų išlygų. Pardudame pirmus morganus su užtikrintais dokumentais. Daugelis nesupranta kas tai yra morganai, tai yra tas, kad savo rankoje turėtum pinigus ir už juos imtumei 6 nuosimty.

Siunčiame pinigus į visas dalis svieto ir pardudame šipkortes ant visų linijų į visus kraštus. Musų bankoje galite išpirkti Draft (čeki) ir patis išiegti, o ten gaus pinigus už tą čeki. Musų bankoje yra žmogus apsipažinęs su Rusijos tiesomis, kuris išdirba visokius dokumentus, kaip tai: daviernastis, kontraktus pirkimo ir pardavimo žemės krauju, o taipgi ir visus kitus legališkus popierius ir patvirtina pas Rusijos konsulį. Išdirbame visus dokumentus šios šalies ir turime susinėsimą su gerais advokatais. Savininkai namų ir naminių daiktų ir pavieniai vyrai ir merginos o taipgi ir automobilių Savininkai gali gauti musų banko geriausių kompanijų Inšturus palisus nuo ugnies ir visokios nelaimės.

Išskolektuojame pinigus iš kitų bankų Chicagoje ir kituose miestuose. Šita Banka daro tikrus ir teisingus bankinius reikalus.

Savininkai namo ir banko užjuirtojai:

GEO. L. UKSO, Prez., S. MARCINKIEWICZ, Vice-Prez., A. J. BIERZINSKIS.

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE

THE HIBERNIAN BANKING ASSOCIATION

ĮKURTA 1867 M.

S. E. Cor. S. Clark and W. Monroe Streets

Taupymo Departamentas

Priimam Depozitus pradėdant nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kuriuos mokam 3 nuosimėius ant metų, kurį pridedam kas pusė metų.

Atdaras Šubatos Vakara is nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.

Real Estate Departamentas

Perka ir parduoda properties ant komisijos; išskolektuoja randas ir prižiūri properties; parduoda geros vertės morganus; skolina pinigus ant įtaisytų savasėjų (properčių).

Merchants Banking Trust Company, Mahanoy City, Pa.

Siulią geriausių būdą idėjimui pinigų ir lengviausį būdą išsimokėjimui mortgadžių ar vekselių, pigiau kaip mokant taupymo fondams. Mēs mokame nuosimėius ant visų taupinimo depozitų ir prigelbsime jums įgyti namus.

Pradėk su mus taupymo rokundas ir susipažink.

D. M. GRAHAM, prez.
D. F. GUINAN, Sekr.

—NAUJA KNYGA—

BIBLIJA

arba šv. Raštas išleistas.

Tik vienas šitas šventraštis yra katalikiškas.

Kaina \$2.00, Su Persiuntimu \$2.15

Adresas:

Rev. S. Pautiegius, Shenandoah, Pa.

BLAU BANKING HOUSE.

Seniausia Lietuviška Banka Scrantone ir visoje Aplinkinėje.

Agentura Laivakortė ant Geriausių Linijų.

Siunčia pinigus kas dien į visas dalis svieto; taipgi perka ir išmaino visokius pinigus. Išdirba visokius dokumentus Amerikos ir Lietuvos teisėmose. Ofisas atidarytas kas dien nuo 8-tos iki 9-tos val. vak. Nedėlioj: nuo 10-tos iki 12-tos val. vakaro.

BLAU BANKING HOUSE, 218 Lackawanna Ave., Scranton, Pa. TELEFONAI: Naujas 303 — Bell 384

Nepraleiskit Šitos Naudingos Progos!

Geriausias budas ir proga trumpu laiku suzedyti ir padvigubinti pinigus. Vaziuok ir pirk Lotą Naujame Mieste GARY, IND.

Miestas Gary neseniai prasidėjo, nes tik 5 metai, bet taip smarkiai pradėjo augti ir didinti, kur ir tavo Loto Kaina sykiu užaugs ir trigubus pinigus. Miestas Gary yra geriausia vieta gyvenimui, darbiui ir bizniui. Nes ten budavoja didžiausius milžiniškus Fabrikus visame sviete. Iš kitų miestų kraustu visokius fabrikus į Gary, Ind., miestą. Nes ten yra geriausia geležinkelis ir vandenų traktai parvežimui ir išvežimui visokių Fabrikų tavorų.

Dabar mēs pardudame Lotus arti tų didelių Fabrikų visai pigiai, kurių kitais metais nei už dvigubus pinigus nenupirksite. Lotai po \$300 ir augščiau, \$50 imokant iškalno, o likusią sumą po \$10 ant mėnesio, taip kad kožnas darbininkas lengvai gal įgyti sau prapertę, kad senatvėje nereikytų kitam randos mokėti. Kas pirs Lotą, tam visas kelionės lėšas apmokam. Del platesnių žinių kreipkitės ypatingai arba per laišką ant žemiaus parodyto adreso:

GARY INDIANA REAL ESTATE INVESTMENT

Chas. Zekas & Co. (NOT INC.) 1817 So. Union St., Chicago, Ill.

"DRAUGO"

SPAUSTUVE

NAUJAUSIA, DIDŽIAUSIA IR GERIAUSIA GREITAI ATLIEKA ĮVAIRIŲ ĮVAIRIAUSIUS DARBUS

SPAUDINA PIGIAI

KONSTITUOLJAS, PLAKATUS, TIKIETUS, UŽKVIETIMUS IR KITOKIUS DARBUS

RAIDĖS STATOMOS DIDELE—NAUJAUSIOJO PATENTO—MAŠINA "LINOTYPE"

ADRESUOKITE

"DRAUGAS"

2634 W. 67TH ST., CHICAGO, ILL.

SVEIKATA BRANGIAUSIS ŽMOGAUS TURTA!

Gyvenimo džiaugsmas ir linksmybės, laimė ir turtas žmogaus sveikatoje!

Jau nuo keliošikos metų Brooklyn-New York gyvuoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APIEKA

PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNOROS

kurios tikslu yra apsaugoti savo vientautius nuo visokių apgavikų išnaudėjimo ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APIEKA savo ilgų metų pritarimu išrado daugybę specialiausių gyduolių, sutaisyti iš sveikatos ir geriausių gydančių medikamentų ir labai paskmingai gydančių įvairias ligas. Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gaunamos sekancijos gyduolės:

Kraujo Valytos...	\$1.00	Nuo galvos skausmų...	10c. ir 25c.
Gyvasios Balsamos...	75c.	Nuo kojų nuopaudų...	10c. ir 25c.
Nervų Stiprintojas...	50c. ir 1.00	Nuo dantų gelimo...	10c.
Vanas del Viskų...	50c. ir 1.00	Nuo peršalimo...	25c.
Kraujo Stiprintojas...	50c.	Plaukų stiprintojas...	25c. ir 50c.
Nuo kosulio...	50c. ir 1.00	Limmentas arba Expector...	25c.
Nuo gerklės skaudėjimo...	25c.	Nuo plaukų žilimo...	50c.
Skilvinės proktos...	10c. ir 1.00	Nuo Reumatizmo...	50c. ir 1.00
Pigulės del Kepenų...	25c.	Nuo lytinių ligų...	50c. ir 1.00
Blyškių naikintojas...	10c.	Nuo dusulio...	50c.
Del išvarymo soliterio...	5.00	Nuo kirmėlių...	25c.
Anatrinis plovimu...	25c.	Antiseptiška mosis...	25c.
Nuo kojų prakaitavimo...	25c.	Nuo viduriavimo...	25c.
Gydanti mosis...	50c.	Kastoria del vaikų...	10c. ir 25c.
Antiseptiškas muilas...	25c.	Proktos del dantų...	25c.
Gumbo lasai...	50c. ir 1.00	Karpių naikintojas...	10c.

Speciališkai Tikrai Lietuviška Trejanka Arba Trejos Devynios 25c.

Taippat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios žolės, šaknys ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisijuntimo katalogo su mūsų gyduolių aprašymais

Kreipiantiesiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jaigu jums brangi yra jūsų sveikata, tai tuojau reikalaukite gyduolių, rašymai arba atsiųskite j Lietuvos APTIEKĄ.

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius,

229 Bedford Avenue

Kampas North 4-tos gatvės Brooklyn, N. Y.

ALBERT G. GROBLEWSKI,

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių

"LIETUVIŠKŲ—LENKIŠKŲ VAISTŲ."

GERIAUSIA

GYDUOLĖ

NUO

STRAVŲ SKAU-

DAJIMO, DEGI-

MO KRUTINĖJE,

GALVOS SKAU-

DAJIMO,

KATAROS,

UŽSIALDYMO,

NEURALGIJOS,

NUO

GERKLĖS

SKAUDAJIMO.

ZMIJEČNIK

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

LIENIMENT

MEŠLUNGIO

SKAUSMO KRU

TINĖJES NUO

PATRIKIMO

AZMA ARBA

DUSULIO

STYVUMO

SPRANDO

SKAUDAJIMO

SONUOSE

RANKŲ IR

KOJŲ.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisėjęsusiomis ligomis nuo kurių negali pagelti nė daktari nė ligonbūčiai, arba paslaptingomis ligomis, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai, ir apie tavo gyvastį (Atsiminkit, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslapty kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdykite ir nebijok, rašyk teisybę, o mielai suteiksiu rodą ir prisisiūsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyti laiškus stačiai pas mane pridėdant visados 2c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. — Teipgi mēs reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkinėse. Agentai nuo Lietuviškų-Lenkų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausiai. Taigi rašykite reikalaudami agentūros. Kiekvienas Lietuviškas Stornas teipgi privalėtų užlaikyti visada musų pultis Lietuviškas gyduoles savo Stornose ant pardavimo, kad musų tautiečiai reikalaudami galėtų pasiekti visą nusipirkti ir nereikalingų išduoti pinigų darna kokiems nors apgavik

Seka nuo 5-to pusl.

sirodė neturinėjomis po savim pamato — bet tuo tarpu Shoaf "prapuolė".

Atsirado nauja "teorija" apie Shoaf'o prapuoletumą, kurią prasimanė kitu du socialistu: Alexander Irvine ir Job Harriman. Shoaf nustumtas į nuošalį, "pavogtas", nes turėjęs susekė daug paslapčių, todėl kapitalistai jį užgrobė ir paslėpė tokioje vietoje, kur niekas jo negalės rasti. Job Harriman mušė net telegramą "Appeal'ui", buk Shoaf prapuoletas iš savo pusbrolio namų, buk koridoriuje radę jo sumuštą skrybėlę ir pripildytą švynu guminių vamzdžių — bet jis pats prapuoletas nežinia kur. "Appeal to Reason" tuojau paskelbė dovanyti 500 dol. tam, kurs rasias Shoaf'ą gyvą arba numirusį. Pradėta jį ieškoti Shoaf'o viur, pradėta net skelbti, buk jis esąs paimtas ir karės laivą ir išvežtas toli į mares — bet staiga išpuostas mūilo burbulas plyšo.

Žinomas socialistų vadovas ir vertėjas į anglų kalbą Engels'o "Seimynos pradžių", Ernest Untermann, paskelbė socialistų laikraštį: "The Weekly People", kad ir jis pats pajieškos Shoaf'o, bet visai kitais tikslais. Pajieško, jog Shoaf (turi pačią ir trejetą vaikų) išvedė iš kelio penkiolikos metų Untermann'o dukterį, Elsą. Nemetę mergaitę reikėjo išsiųsti "su bėda" į Europą pas savo atskirtą nuo vyro motiną. Shoaf'ui reikėjo "prapulti", nes Untermann jį ieškojo jo, kad patupdyti kalėjimui. Apie tai gerai žinojo ir pats "Appeal to Reason" — bet jo reikalas buvo užslepti visą purviną skandalą, o kad numuolinti lengvatikiams "draugams" akis, reikėjo prasimanyti "teorijas" apie Shoaf'o skrybėlę, guminių vamzdžių, paėmimą karės laivą, ir kitus daiktus.

"Appeal to Reason'o" humbugas buvo ne bent koks.

DĖLKO ALBANAI GRIEBĖSI GINKLŲ PRIEŠ TURKUS?

Albanija guli vakarų Turkijos dalyje. Yra tai labai kalnuotas kraštas. Jo gyventojai yra kaimynų vadinami arnautais, bet patys save vadina skipetarais — "kalnėnais". Savo kilmę išveda iš senovės egiptiečių ir iliricijų. Nors nuo 1479 m. jie ir pripažįsta ant savęs turkų sultonų viršenybę, bet niekada nebuvo jo valdiniais: nemo-kėdavo turkams jokių mokesčių, nepripažindavo atsiųstųjų valdininkų ir t. t. Albanai ligi šiol nenori atsisukti nuo Turkijos, nors pačius turkus ir laiko žemiau stovinčiais už save; nenori gi atsisukti dėlto, kad budami po paviršutine turkų valdžia, jie gali nesibijoti, kad kokias šalis viešpatija pasikėsins ant jos, nepriklausomybės. Bet ko, turkai iš Albanijos senia savo geriausius kareivius ir valdininkus. Geriausieji turkų generalai ir administratoriai visados buvo albanai.

Šito tai fakto nenorėjo pripažinti jaunatūriai ir už tą nenorą užmokėjo brangiai.

Pirm ketverių metų jaunatūriai numetė nuo sosto Abdul Hamidą ir įvedė kons-

tituciją. Iš pat pradžių jie pasistatė save neužginčijamais visos Turkijos valdovais. Jaunatūrių Vienybės ir Pažangos Komitetas, kuris sėdėjo Salonikoje, valdė viską — bet patys turkai, kuriuos ans Komitetas atstovavo, nėra taip skaitlingi ir neturi tiek daug nei doros nei proto pajėgų, kad galėtų viešpatuoti ant kitų tautų. Arabai, graikai, armėnai ir albanai šituo žvilgsniu visados perviršydavo turkus. Taigi atėjus konstitucijos laikams, tikėtasi, kad naujoje tvarkoje tos tautos paims pirmenybę. Bet atsitiko kitaip. Per ketveris pastarus metus paverptos tautos kentėjo didesni prispauždima, nekaip seniau, sultams valdant. Visa Turkija atsirado rankose slaptingo Komiteto, susidedančio iš nelabai gabių vyrų, neturinčių jokių patyrimų viešpatijos valdyme. Tas Komitetas buvo galingas tol, kol kareiviai jo klausė. Kaip tik kareiviai atsisakė daugiau klausyti Komiteto, ir jaunatūrių galybė nupuolė.

Kalbame čia apie albanus. Štai H. A. Gibbons, kursai nuo dviejų metų tyrinėja vidurinius Turkijos santykius vietoje, rašo "Independente" (Sept. 26, 1912), kad niekas daugiau nenukentėjo pastarais metais nuo jaunatūrių Komiteto, kaip albanai. Armėnai ir graikai, amžiais apsipratę su prispaužimais, negalėjo jausties blogiau ir prie konstitucijos. Arabai gyvena toli nuo Konstantinopolio ir niekad nesidurodavo susiturtinti. Jaunatūriai ir nebandė daryti nieko tokio didelio Sirijoje ir Arabijoje. Bet už tai albanai atjautė ant savo šalio pilnai jaunatūrių velesmingą politiką. Išgyvenę konstituciją, jie už keilių savaičių pamatė, kaip amžiais gyvojančios privilegijos tapo nuo jų atimtos, kaip pas juos tapo atsiųsti nepatyrusieji valdininkai, su kuriais jie negalėjo susisiekti. Nėgana to. Jų kalba tapo išvartyta iš mokyklų, jų raštai, jei nespauzdinti turkų raidėmis, užginti (idomus atsikartojimas lietuvių istorijos po Rusijos valdžia!), jų jaunimas imamas į turkų armiją ir siunčiamas į Mažesniąją Aziją arba Yemėną, kad žuti nuo kulkos arba mirti drugiu karstose šalyse, prie kurių klimato augusieji kalnuose albanai nėra pripratę. Ant jų tapo užkrautos mokesčių, prieš kurias albanai visados purtėsi. Galų gale pareikalauta nuo jų ginklų, o atimti nuo albanų šautuvą tai blogiau nekaip nuplauti jam koją.

Kaip to visko pasekmė — kilę maištas. Užmirę savitarpus nesutikimus albanai pasipriešino turkams. Bet jie nieko negalėjo padaryti prieš tukstančius išmankštintų kareivių, kurie atėjo ant jų su patrankomis. Kaip seniau, Jurgio Kastrioto laikais, maištininkai tapo priversti bėgti į kalnus. Kaip 1910 ir 1911 m. maištai tapo numalšinti — pasaulis niekad neturės pilnų ir tikrų žinių. Tokius daiktus bausi ir kartoti. Turkai nedvejojo vartoti prieš savo vienatikius albanus tokias pat kraujagerybes, kaip ir prieš armėnus ir bulgarus. Sodžiai buvo deginami, javai naikinti, moteris užpuolamos, o kiekvienas pagautas maištininkas ejo po kulka arba ant

kartuvių. Visų tų žvėriškumų niekas Albanijoje niekada nebeužmirš. Turkų kariumenė "nutildė" Albaniją — bet tik vieniems metams. Šimet pavasaryje turkų parlamentas tapo paleistas. Buvo apšaukti nauji rinkimai. Albanai pasiryžo įieškoti romaus ir teisėto kelio atitaisyti savo skriaudas. Jų vadovai matė, kad pačių albanų gyvieji interesai reikalauja, kad Otomanų imperija būtų stipri ir kad Albanija pasilikytų tos imperijos dalim. Albanai nors visados reikalavo sau savivaldos, bet separatistais nebuvo ir nėra. Taigi jie laukė pagalbos nuo konstitucijos. Jie manė išrinkti tokius parlamentą atstovus, kurie prirūpintų jų reikalus ir pasipriešintų jaunatūrių Komitetui. Bet čia Vienybės ir Pažangos Komitetas metė paskutinę savo kortą ir rado prapultį. Varu ir priversta Komitetas neleido laisvų rinkimų netik Albanijoje, bet ir visoje imperijoje. Rezultate atsirado parlamentas iš turkų, komiteto pakalikų, ne žmonių nori išrinktųjų atstovų.

Prieš tatau albanai galėjo tik vienu būdu teuzprotestuoti. Jie vėl griebėsi ginklų ir pareikalavo paleisti parlamentą ir Vienybės ir Pažangos kabinetą. Jaunatūriai mėgino suvartoti seną būdą numalšinti maištą. Jie liepė kariumenėi eiti prieš albanus. Bet kariumenė nepaklausė. Kareiviai netik ką nejo, bet daugelis jų — prastųjų ir oficerių (daug geriausiųjų ir augsčiausiųjų oficerių yra albanai) — perėjo į maištininkų pusę.

Šiuo kartu vieton bėgti į kalnus albanai nusileido žemyn į Makedoniją. Jie užėmė du svarbiu punktu: Mitrovicą ir Uskubą, ir pasilė, kad jie eis ant Salonikos, reigu kabinetas neatsistatytų ir parlamentas neišsiskirstytų. Kaip to viso pasekmė matome, jog Vienybės ir Pažangos Komitetas yra nupuoles, naujas kabinetas, susidedas iš Komiteto priešų, valdo Turkiją, o parlamentas po trumpo pasipriešinimo tapo priverstas išsiskirstyti.

Bet albanai nepaguldė ginklų. Jie dar tebestovi Mitrovicoje ir Uskube; jų rasi-

Neatidek!

Jai sergi inkstų liga, ar turi kokias kepenų kliutis ką lengvai gali pažinti, tėmydamas į šiuos apsirėiškimus:

Skausmai sąnariuose arba strėnosose
Poakio suputimas,
Pėdos ir čiurnės suputimas,
Slapūnės kliutis,

Ladai spalvuotas šlapimas,
Nuosėdos šlapime
Neskanumas kurnoj,

Neatidek, nedėk niekais to, kovok su liga iš pat pradžių su pagelba

SEVEROS

Gyduoliu nuo Inkstu ir Kepenu

(Severa's Kidney and Liver Remedy)

Vartojimas jų tikrai suteiks nemažas pasekmes. Tinka žmonėms visokios lyties ir amžiaus
Kaina 50c. Didesnė butelė \$1.00

Kur reikia virškinimo kliutis prašalinti, skilvio raumenis sustiprinti, sutaisyti tikslumą ir sakumą vidurių, — ten niekas gydymąją veikmę nesusilygins su

Severos Gyvasties Balsamu

(Severa's Balsam of Life).

Kaina 75 centai.

Kadangi viso organizmo sveikumas dideliame laipsnyje priklauso nuo žarnų stovio ir kepenų veikimo, tatau primename žmonėms, turintiems vidutinį užkietėjimą, arba jų netikslumą, kad jie imtų

Severos Pigulkas nuo Kepenu

Severa's Liver Pills

Kaina 25 centai.

Jei reikalaujate vaistų, imk Severinius. Pardavinėjama aptiekose visur. Nepriklaikit kitokių. Gydymo patarimą greitai suteikiamo laisnai ači vienam, kas jo prašo pas

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

me dar toliau į pietus, Strumioje. Jie daboja, kad jaunatūrių Vienybės ir Pažangos Komitetas vėl neįsigautų ir galybė. Jie pasirenge yra eiti kad ir ant Konstantinopolio, by tik neprieisti jaunatūrių vėl privaldžios.

TEORIJA IR PRAKTIKA (Paskelbimas).

Kaip visi kiti mokslai, taip ir medicina turi savo teorijas apie priežastį, diagnozę ir gydymo būdą įvairių ligų. Priešai teoriją stoja praktika, parodanti tikrus rezultatus. Šie rezultatai suteikia žmonėms pilną užsitikėjimą kaip kuriais vaistais. Toks vaistas yra Trinerio

Amerikoniškas Kartaus Vyno Elikširas, kuris gelbėjo tukstančius šeimynų pilvo ir vidurių ligose, kuris kiekvienam atsitikime išvalymo kraują, išgydė nerviškumą ir silpnumą, kuris išblaškė daugelį reumatizmo ir neuralgijos atakų, kuris suteikė greitą palengvinimą daugeliui moterų jų sirgulaviuose. Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elikširas, šeimyniškoj praktikoje, visados duodavo geriausius rezultatus greitam nusilpnėjimui, konstitucijoj, viduriuose skausmuose, vėmimo, galvos ir strėnų skaudėjime ir gazų užpuolime. Aptiekose. Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

JAUNI VYRAI SENI VYRAI VIDURAMŽINI VYRAI

Vyrai kurie žada apievisi — vyrai ligoti — vyrai kurie budam neprotingi darsile perversimui — vyrai nusilpnėję, nerviški, sunaikinti ir kurie susidūrė su dūrio, kartram negalė pynai naudoti pirmoms gamtos — vyrai tie vyrai tur pareikalauti viena iš tų knygų. Ta knyga pasakis kaip vyrai sunaikinti savo sveikata, kaip jie ligaus ligas ir kodėl jie netur apievisi budame tame padėime. Ta knyga taipgi pasakis suprantamoje kalboje kaip vyrai kurie tur Užnuodijimą kraujo, arba syfilį, Triperį, arba gonorrhoeą, Nušilpnėjimą, Abėtinę pragaištį šepuk, Pragaištį gyvybės skytumo, Naktinius nubėgimus, Rheumatizmą, Organinius ligas, Pyvą, Kepenu, Pūtimą ir Inkstų ligas, gali but galintini išgydyti savis nuomone, privatinai ir slapta, su ma žais kaštais.

Tukstančiai vyrai atgava savo tobulą sveikatą, apkas te stiprumą per pagalbą tų knygų. Ji yra krasvė bilnis ir talpina šiam tykus slapstus, kurios vyrai turi šio. Neturėdniek savis piningus mokiedami už prastę, beveris, vaistus iki kokių nepareikštieji šio knyga Ji pasakis kodėl jūs kmetiti ir kaip galėt galutinai išgydyti. Atmink, jog ta knyga yra duodama VYSAI DYKAI. Mę užmokam ir pačis. Išrašit ašikė savo varda, padeid ir adrešą ant šio kupono ir išleisk jį mano dėdame.

**50,000
KNYGU
DYKAI DIEL VYRU.**

Kuponas dykal gautos knygos.
Siusk jį dėdame.
DR. JOS. LISTER & CO.
L. 305 22 FIFTH AVE., CHICAGO.

Godotini: Aš esu užlietereitosi juos pasaulimui dykal atimtus knygas ir norėčiau, jog jūs išsiųstumet man vieną iš tų knygų.

Vardas ir pavardė: _____
Adrešas: _____
Stojas: _____

First National BANK,

PLYMOUTH, PA.

UŽDETA 1864.

KAPITOLAS \$100.000.00.

PERVIRŠIS \$250.000.00

Didžiausia ir saugiausia Banka mieste.

Moka 3 nuosimėjus nuo sudėtų joje pinigų.

Plymouth National BANK.

Kapitolas su perviršiu \$165.000.00.

Šitoji Banka prižiūroma Survietytųjų Valstijų valdžios. Moka 3 nuosimėjus nuo sudėtų pinigų. Galima susisiekti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite, Iždininkas.
Mandagus patarnavimas.

JUOZAS ČEPANONIS

LIETUVIS AGENTAS.

Parduodu laivakortes ir stundū Pinigus į Vissas Dalis Sviete greitai pigiai ir teisingai. Apasūgo visokius daiktus nuo ugnies. Vėda visokias provas ir išdirba visokius dokumentus kaip čia Amerikoj taip ir Rusijoj, Vokietijoj ir Austrijoj. Turėdami reikalą visada kreipkitės pas savo tautietį, o busite užganėdinti.

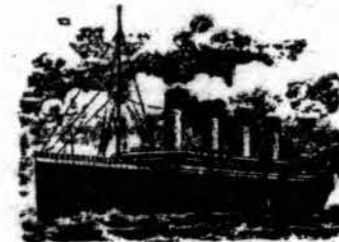
JUOZAS ČEPANONIS.

32 Slocum Street,

Edwardsville, Pa.

Tel. Bell 9137-J.

Tikras Lietuviškas Agentas

Melona viengendiai lietuviai ir lietuvaitės! Jei norit turėti lengvą ir laimingą kelionę į seną tėvynę Lietuvą ir apsiūti buti susikrauti atvažiavę New Yorkan, tai kreipkit tiesiog pas G. Bartakį. Jis visais žinomais garsiais žmogus, užlaiko du ofisus: vieną Bostone, antrą New York. Parduoda laivakortes į visas pasaulio dalis ant drausmų ir greičiausių laivų ir už pigiausias kainas. Stundūse pinigais ir išlaikome ant amerikoniškų. Parupisame gubernatūras palptoras iš Kanados, Parosoms kolektoriams kambariu dū nakvynei ir suteikiame kiekvienam visokias svarbias žinias uždų.

GEO. BARTAŠIUS

Agentas,

261 W. Broadway, St. Boston, Mass.
559 Broome str., New York City

DR. ALEX. O'MALLEY.

Kronikų nervų ir specialių vyrų ir moterų ligų.
Išgydymas rupturos su chemiškų-Elektro procesu yra mano specialitumas.
BE PEEILO — BE OPERACIJOS.
Ofisus: 158 So. Washington St., WILKES-BARRE, PA.

Kur lietuviškai kalbama ir rašoma. Prisiuk 2c. pašto markę o aptušu mano iliustruotą knygėlę apie rapturos gydymą ir liudijimus mano išgydytų pacientų; visoms siunčiame dykai, kas prisius adrešą.

Jamomenei Skiriamas Laikrasztis

"PAVASARIS"

Išina kas mėnesi. Nuo gegužio mėnesio iki Naujų Metų kainuoja tik 75 kap. Lietuvoje, užsienyje-gi, 1 rublis. Redakcijos adresas: Kaunas, Šosseinaja, "Pavasario" Redakcijai.

REKOMENDUOJAME MUŠU NAUJA AUKSINI 23 AKMENU GELŽKELIO LAIKRHDĖL.

grandinėlis duodasi dykai su laikrodžiui.
EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 905, CHICAGO, ILL.

Bell Telephone

Dickinson 3757 W.

Dr. Stankaus Gydykla.

Pirmutinė ir vienatinė lietuviška gydykla. Irenę tikras lietuvis daktaras Ignatas Stankus. Člonai prima ir užlaiko visokius ligonius dėl darymo operacijų ir gydymo visokiu ligu. Dėl ligonių yra įtaisyti pulkus rūmai su visokiomis vėgdomais ir po priežiūrą paties daktaro Ignato Stankaus. Pritasė tam tikrus valgymus dėl kono ligonio. Tame ligonbutyje randasi pulkus Medikaliskas Klinikas su visokiais brangiais prietaisais, kaip tai: aptleka su brangiomis gydomomis, visokis instrumentais darymų operacijų, brangios elektriškos mašinos, su kuriomis galima permatyti visų žmogaus kūną, mikroskopai ir t. t.

DARO VISOKIAS OPERACIJAS.

Su darymu operacijų ant nosies išgydo; nuo sunkumo, negalėjimo kvėpuoti per nosį, skaudėjimo galvos, greito pailimo, tankaus peršalimo su slogomis ir t. t. Su darymu operacijų ant gerklės išgydo: nuo skaudėjimo gerklės, dūsiavimo burnos, ausies kosulio, sunkumo ir negalėjimo gerti ir burnoj, užkibimo balso, virgijo ir nesveikatos miegojimo ir kitokių visokių paėjimų, kurios poesa nuo gerklės ligų. Daro visokias operacijas ant vidurių, kaulų, kojų, rankų, augančių visokių gazu ir visokių lytiškų užsikrečiamų ligų.

TUKSTANČIAI PADEKAVONI UŽ IŠGYDYMA. Vien padėkavoniu člonai sutalpinę yra nagilima, bet kejas, su paviršiumi padu paeleiti, člonai talpiname: Francisas Uratis, Camp 10, Fortville, Wis. rėdo talp — Gyv daktaras Ignatas Stankus, vaistas juos jau baigė ir įdėjus visiško sveiką. Šird ngai dėkavo. Jis tamietis už gerą gydymą ir už taip fena prekę. Jus mano išgydėti nuo taip bjaurios ligos ir (telp trumpa laika. Varda Tamieks su šalinim tarp vis savo padėjimu ir išpuolimi iki kokių ligai su visomom sudėjom prie juo.

As, Josas K. Stankaus, P. O. Box 81, Depot Harbor, Ont. Canada, įlaikus visiško sveiką, daugias gydytojų nebereikalauju, šitai iširding ačiū.

PASEKMINIAI GYDO LIGAS.

Nuo reumatizmo, skaudėjimo ir gimto sąnario, kaulų, strėnų ir šonų užsikrečimo ir nedirbimo vidurių, išbėrimo, kūno niežėjimo, visokių spuogų, dedervinių, slinkimo plaukų, galvos skaudėjimo, nuo širdies ligos, inkstų, plaučių, kepenų, Nuo visokių nervišku ligų, neuralgijos, drebėjimo sąnarių, nemiegiojimo ir išgėdžio, nuo greito nuilimo ir sunkaus kvėpavimo, peršalimo ir visokių slogų. Nuo visokių užkrečiamų lytiškų ligų ir visokių kitokių nušilpnėjimų sveikatos. Taip gi nuo visokių moteriškų ligų, skausmingų ir nereguliariškų mėnesinių, baltųjų tekešimų ir gumbų ligų.

Visi ligonai kreipkitės pas daktarį Ignatą Stankų ypatinai arba laisku be skaidymo, kaip toli gyvenate Amerikoj, Anglijoj, Kanadoj ir kitose šalyse, o aptušu širdingą rodi ir pagalbą. Neklaizdikot, bet tiesiog rašykite arba atvažiuokit ypatinai ant šito adrešo:

Dr. IGNATIUS STANKUS, M. D.
1210 So. Broad st., Philadelphia. Pa.

Office } Nuo 9 iki 1 po pietų ir nuo 7 iki 9 vakare.
Valandos } Subatoms per visą dieną. Nedėlioms nuo 1 iki 4 po pietų.